Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

LAISVĖ

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retežius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 222 Telephone Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Rugsėjo (Sept.) 17, 1932 Pavienio Numerio Kaina 4c. Metai XXII, Dienraščio XIV

KRISLAI

Medaus Mėnuo Praėjo.
Jau Garbina Trockį.
Nusitauškė Nuo Koto.
Į Jaunuosius Kovotojus.
Rašo *Komunistas*

"Vyrai ir moterys, draugai ir draugės, sustokime į eilę ir pakelkime rankas... greitu laiku būtinai turime sukelti $800... Reikalas, draugai, greitas. Neatidėliokime nei valandėlei." Šitaip į savo skaitytojus šaukia Pruseikos "Klampynė" (rugs. 15 d.).

Matote, blogai: kontr-revoliucionieriai prilipo liepto galą. Pritrūko pinigų griovimui komunistinio judėjimo. Gvoltu šaukia aukų.

Pruseikai ir Butkui riestai. Jų žmonės neprieina prie mūsų organizacijų iždų, nes iš tų organizacijų išbėgo. Kol priėjo, tol plėšė jų iždus. Bet tas medaus mėnuo praėjo. Jau šaukia: "vyrai ir moterys, pakelkite rankas." Reikėtų pridėt, "ir užsimerkite, tai dar kartą apklynysime jūsų kišenius!"

Draugas Andrulis "Vilnyje" kritikavo Trockį. Sakė, kad buržuazija jį pusėtinai sausai išmilžė ir dabar jo nepaiso. Pruseika už tai puola niekinti d. Andrulį ir garbina renegatą Trockį. Sako:

"Kaslink Trockio, tai per metų metus jį neįsileidžia nei viena valstybė. Jis—pilietis be savo šalies.

"Jein Trockis galėtų kalbėt Chicagoj, tai jo pasiklausyti susirinktų minios žmonių" ("Klampynė," rugs. 15 d.).

Melas, kad Trockio nė viena valstybė neįsileidžia. O kur jis dabar gyvena, ar ne kapitalistinėj Turkijoj? Be to, Čechoslovakijos valdžia nutarė įsileisti, kaip gerbiamą svečią.

Antra, Hooverio ir Roosevelto irgi susirenka "minios žmonių" pasiklausyti. Jeigu prisikeltų iš numirusių ir atvažiuotų Chicagon caras Mikė II, tai dar didesnė "minia žmonių" susirinktų. Bet ar tas parodo, kad toks Mikė būtų darbininkams naudingas sutvėrimas? Pagal Pruseiką, išeina, "taip," būtų.

Mes gi sakome: Tegul Trockio pasiklausyti susirinktų milionas žmonių, tačiaus jis vis tiek yra kontr-revoliucionierius, revoliucijos išdavikas, komunistinio judėjimo neprietelius ir agentas imperialistinio kapitalizmo, tai yra, renegatas.

Lovestono ir Cannono organai apsivartydami niekino Komunistų Internacionalą ir visas komunistines partijas už pritarimą Pasauliniam Prieškariniam Kongresui, sakė, būk tas kongresas šaukiamas grupės nepataisomų pacifistų. Betgi kongresas griežtai atmetė ir pasmerkė visokius pacifistus, kaipo darbininkų suvedžiotojus, kaipo valdančiosios klasės talkininkus. Kur dabar kiš savo renegatiškas akis Lovestonas ir Cannonas?

Drg. Stalinas sako į Jaunuosius Komunistus:

"Laikykite augštai iškėlę leninistinio internacionalizmo vėliavą, kovokite už taiką ir už tautų brolybę, stiprinkite mūsų šalies apsigynimą nuo kapitalistinių užpuolikų, sunaikinkite senąjį plėšimo ir išnaudojimo pasaulį, budavokite ir tvirtinkite naują paliuosuoto darbo ir komunizmo pasaulį, išmokite visuose savo darbuose sujungti galingą revoliucinį entuziazmą su ištvermingu veikluma bolševistinių budavotojų, būkite vertais sūnais ir dukterimis mūsų motinos—*Visasąjunginės Komunistų Partijos.*"

Kaunas. — Ponas Kalėda su savo kolegomis iš žemės ūkio banko nukniaukė 43,000 litų.

Kandidatai į N. Y. Miesto Majorus; Kodel Reikia Remti Komunistus

NEW YORK. — Komunistų Partijos kandidatas į New Yorko miesto majorus yra draugas Patterson, nenuilstantis darbuotojas darbininkų judėjime. Daug sykių jis buvo areštuotas už vadovavimą bedarbių kovose už pašalpą. Ypatingai jis daug veikia tarpe pavergtųjų juodveidžių.

Tuo tarpu Socialistų Partija savo kandidatu pastatė poną Hillquitą, milionierių advokatą, bjaurų reakcionierių, kuris yra advokatu rusų baltagvardiečių prieš Sovietų Sąjungą.

Todel New Yorko darbininkai ir darbininkės turėtų remti Komunistų Partijos kandidatą draugą Pattersoną. Jis yra darbininkų klasės reikalų gynėjas. Jis atstovauja partiją, kuri vadovauja visoms darbininkų kovoms už jų interesus.

Japonijos Militarizmas Įsigali Mandžurijoje

TOKYO, Japonija. — Tapo viešai paskelbta sutartis, kuri tapo pasirašyta tarpe Mandžurijos naujosios valstybės "Manchukuo" ir Japonijos. Antras punktas sako, kad Japonija ir Manchukuo prižada viena kitą militariškai ginti nuo išlaukinio pavojaus, kad tam reikalui Japonija palaikys Mandžurijoj atatinkamas karines spėkas. O tas reiškia, kad Mandžurija pavirsta į Japonijos koloniją.

Areštuos ir Terorizuos Kovojančius Farmerius

SIOUX CITY, Iowa. — Komisionierius "of Public Safety" ponas McBride pareiškė, kad nuo dabar jokio pasigailėjimo nebus rodoma linkui streikuojančių farmerių, kad jų pikietas nebus ilgiau toleruojamas. Pradžia to grūmojimo jau gyveniman pravesta: suareštuota ir sugrūsta į kalėjimą 23 farmeriai. Du farmeriai sumušti ir sužeisti.

Laimėjo Lenktynes ir Paskui Užsimušė

VARŠAVA. — Rugsėjo 15-tą dieną tapo palaidoti lakūnai Zwirko ir Wigura. Sakoma, kad laidotuvėse dalyvavo apie 300,000 žmonių. Tie lenkai lakūnai dešimts dienų tam atgal laimėjo skridimo lenktynes, pralenkdami visus kitų šalių lakūnus. Bet paskui lėkdami žuvo orlaivio nelaimėj.

Austrijoj Saužudystės

VIENA. — Palyginus su 1913 metais, šiandien Austrijoj saužudysčių skaičius didesnis 45 nuoš. Ant kiekvienų 10,000 gyventojų išeina po 4.1 saužudystę.

Kalinių Armija Auga

WASHINGTON. — Šiandien po visą Ameriką įvairiuose federalės valdžios kalėjimuose yra 26,192 kaliniai, arba 1,300 kalinių daugiau, negu buvo pernai.

Anglija ir Amerika Apginklavo Boliviją

GENEVA.—Tautų Lygos viršininkai "nustebo," kuomet sužinojo, kad bėgyje paskutinių dviejų metų Bolivijai Anglija pardavė amunicijos už $15,000,000, o Jungtinės Valstijos už $5,000,000. Taip pat, žinoma, tapo apginkluota Paraguajus. Dabar tarpe tų šalių eina kruvinas karas ir Anglija ir Amerika gieda apie jų "sutaikymą!"

"ŠLAPIEJI" IŠLEIDO $237,984

WASHINGTON. — Nuo sausio 1 d. iki rugpj. 31 d. "Susivienijimas prieš Prohibiciją" išleidęs $237,984 savo agitacijai. Tuos pinigus sudėjo bravorų kompanijos.

Sako, kad Geležinkeliečiai Stos į Kovą

NEW YORK. — Ponas Whitney, vienas iš geležinkeliečių brolijų vadų, pareiškė, kad bus vedama kova prieš algų kapojimą. Jis sako, kad geležinkelių darbininkai jokiu būdu nepriims naujo nukapojimo.

SSSR Neatiduos Rytinio Gelžkelio

MASKVA.—Spauda paskelbė dokumentus delei Mandžurijos Rytinio Geležinkelio. Kadaise Sovietai ištraukė keletą lokomotyvų. Mandžurijos valdžia protestavo. Sovietai atsako, kad tie lokomotyvai buvo Sovietų savastis, visai nepriklausė prie Rytinio Geležinkelio. Tai viena, antra—pats Rytinis Geležinkelis taip pat yra Sov.Sąjungos nuosavybė ir tik vedamas Sovietų-Chinų bendrai pagal sudarytą specialę sutartį.

VOKIETIJOS BIZNIS TEBESMUNKA

BERLYN. — Vokietijos biznio stovis per rugpjūtį mėnesį pablogėjo. Importai sumažėjo 10 nuoš. Eksportai buvo tokie pat, kaip per liepos mėnesį, o pagal sezoną, turėjo būt didesni.

Drapanų Siuvimo Pramonės Darbo Sezonas Baigiasi

NEW YORK. — Rugpjūčio mėnesį buvo pats vidurys drapanų siuvimo pramonės sezono. Bet darbų pakilimas per šį sezoną nepasiekė 1931 metų augštumos. Dabar jau smarkiai eina žemyn. Per vieną paskutinę savaitę darbai jau sumažėjo visais dviem nuošimčiais.

ĮVAIRIOS ŽINUTĖS

Varšava.—Lenkijoj šiandien streikuoja apie 50,000 darbininkų įvairių pramonių. Lodziaus apielinkėj streikuoja 20,000 audėjų. Areštai eina kasdien.

Varšava. — Rugs. 4 d. policija užpuolė jaunų darbininkų demonstraciją. Viena jauna draugė tapo nušauta, o daugelis jaunuolių sužeista.

Kaunas. — Paaiški, kad kunigas Maironis buva labai turtingas klerikalas. Paliko du dideliu mūriniu namu Kaune ir daug pinigų bankuose. Sakoma, kad jo paliktas turtas siekia pusę miliono litų (500,000 lt.).

Trenton, N. J.—Visoj New Jersey valstijoj plečiasi vaikų paralyžius ir kasdien užrekorduojama naujų susirgimų. Delei to įvairiose vietose atidedama mokyklų atidarymas.

Newark, N. J. — Rugs. 15 d. gatvėje tapo nušauti du žmonės. Jie buvo nariais mušeikų gengės ir juos nudėjo mušeikos iš kitos gengės.

Boise, Idaho. — Ir "liberališkasis" Borah prakeikė legionierius už priėmimą rezoliucijos, reikalaujančios iš valdžios atmokėjimo veteranams bonų.

Berlyn. — Fašistų vadas Herman Goering patraukė teisman premjerą Papen už tai, kad pastarasis sakė, jog Goering pasielgė nelegaliai, neleisdamas Papenui kalbėti reichstage, balsuojant komunistų rezoliuciją prieš valdžią. Goering skaito tatai šmeižtu.

Geneva. — Japonijos valdžia prisiuntė reikalavimą, kad Tautų Lyga atidėtų svarstymą raporto Tautų Lygos komisijos, kuri tyrinėjo Japonijos žygius Mandžurijoje.

Portland, Ore.—Legionieriai nušvilpė savo lyderį Reynolds, kuomet šis pasiėmęs balsą bandė kalbėti prieš bonus. Savo naują komandierium legionieriai išrinko tūlą advokatą Johnson iš Virginijos. Jis yra advokatas ir didelis reakcionierius.

Chinija Šaukiasi Pagelbos Prieš Japonus

NANKING.—Chiang Kai-sheko valdžia pasiuntė Tautų Lygai prašymą, kad visas pasaulis eitų Chinijai pagelbon prieš Japoniją. Bet tuo tarpu mieste Peipinge ta pati valdžia šaudavais numalšino studentų demonstraciją prieš Japoniją. Visi demonstrantai tapo suareštuoti ir sugrūsti į kalėjimą. Daugelis studentų bjauriai sumušta.

Komunistų Kandidatai Ant Baloto Ala., Ga. ir Tenn.

BIRMINGHAM, Ala. — Komunistų Partijos rinkimų kampanija eina pirmyn pietinėse valstijose. Jau pavyko mūsų partijos kandidatus uždėti ant baloto Alabamoj, Georgia ir Tennessee. Tų valstijų pavergtos juodveidžių ir baltveidžių darbininkų masės turės progos balsuoti už savo klasės kandidatus.

GAL ŽUVO LAKŪNAI

ROMA.—Italijos lakūnai jieško amerikonų, kurie bandė iš Amerikos nuskristi į Romą be sustojimo. Jokių žinių nuo jų negaunama. Manoma, kad žuvo jūroje. Skrido slaugė Newcomer, Dr. Pisculli ir dar vienas vyras.

CHINIJOS GYVENTOJAI

NANKING. — Valdžios vidaus reikalų ministeris paskelbė, kad šiandien Chinijoj yra 474,587,386 gyventojai. Tai skaitlingiausia žmonėmis šalis pasaulyje.

NACIONALĖ AUDĖJŲ DARBININKŲ UNIJA PIRMOSIOSE PATERSONO DARBININKŲ KOVOS EILĖSE

Kur darbininkai Sudarė Bendrą Frontą ir Priėmė Naujosios Unijos Kovingą Programą, ten Laimėjo Streiką už Algų Pakėlimą

Rašo **Martin Russak**
Nacionalės Audėjų Darbininkų Unijos Organizatorius

PATERSON, N. J.—Ačiu tik Nacionalės Audėjų Darbininkų Unijos kovingai vadovybei, kad padaryta pradžia tikros Patersono darbininkų kovos visoj eilėj dirbtuvių prieš badavimo algas, ilgas darbo valandas ir vergiškas sąlygas. Didžiuma iš 30 šapų, kurios išėjo į streiką pereitą trečiadienį, buvo išvestos per Nacionalės Unijos narius ir jų streiką suorganizavo naujoji unija. Išskyrus kelias vietas, dauguma tų streikų jau susetlyta ir darbininkai laimėjo algų pakėlimą nuo 15 iki 20 nuoš.

Nacionalė Audėjų Darbininkų Unija šaukia darbininkus praplėsti savo streiką į dažų dirbtuves ir šilkinius fabrikus. Jie raginami sudaryti Bendro Fronto Streiko Komitetus kuogreičiausia ir išvesti į streiką visas dirbtuves už 4 centus už 60 "picks", už 8 valandų darbo dieną ir 44 valandų darbo savaitę, prieš visokią diskriminaciją ir t. t.

Senosios Jungtinės Audėjų Unijos bandymas pagimdyti "stapidžių", (tik darbo sulaikymą), vietoj streiko, pasibaigė visišku susmukimu. Pabaigoj antros "stapidžiaus" dienos nedaugiau kaip trys šimtai darbininkų išėjo iš dirbtuvių, kuomet šilko audėjų Patersone yra apie 8,000. Daugelis tų sugrįžo atgal, pamatę, kad juos išdavė Muste, Budenz, Gitlow ir Jungtinės Audėjų Unijos viršininkai.

Trečiadienį apie 300 darbininkų dalyvavo masiniam susirinkime, sušauktam per Nacionalę Uniją. Kiekvieną dieną naujosios unijos organizatoriai laiko susirinkimus su įvairių šapų streikieriais ir padeda jiems suorganizuoti jų eiles su Bendro Fronto šapų komitetais.

Gi Jungtinė Audėjų Unija atsisakė laikyti bi kokius streikuojančių darbininkų mitingus ir atvirai priešinas masiniam pikietavimui...

Jungtinė Audėjų Unija ir musteitiniai lyderiai pasirodo papildė bjauriausią išdavystę prieš Patersono darbininkus. Po ištisų savaičių karščiausios agitacijos vietinės kaiptalistinės spaudos špaltose, po visų sensacingų pareiškimų apie konferencijas su Majoro Arbitracijos Taryba, su darbdaviais ir su prekybos butu, Jungtinės Audėju Unijos vadai dėjo visas pastangas, kad išvengti streiko ir kad jį sulaužyti. Senosios unijos tikslas buvo tame, kad atsistoti Patersono audėjų augančio kovingo fronto priešakin ir paskui sudaužyti tą kovą, sudemoralizuoti darbininkus ir tuo būdu pastot kelią tikram streikui po Nacionalės Audėjų Darbininkų Unijos vadovybe.

Dar Viena Kapitalistų Konferencija, Dar Naujas Hooverio Blofas

WASHINGTON. — Ir vėl prezidentas Hooveris susišaukė Washingtonan grupę kapitalistų ir politikierių ir konferuoja su jais. Pavadinta: "Gerovės ir Pašalpos Mobilizavimo Konferencija."

Kalbėjo pats Hooveris. Begėdiškai blofino ir melavo. Vėl giedojo, kad "krizis jau praeina," kad ši žiema bus "paskutinė" šio vargo ir tt. Pagaliaus užgriovė: "Ateinančią žiemą lai nebus vyro, moters bei kūdikio, kuris vaikštinėtų alkanas!"

Bet veidmainys Hooveris užmiršo tą faktą, kad dabar, nelaukiant nė žiemos, milionai badauja. Jis užmiršo, kad dabar didmiesčiuose tūkstančiai bedarbių šeimynų išdrebiama ant gatvės.

40,000 DARBININKŲ PARYŽIAUS MITINGE

PARYŽIUS. — Rugsėjo 3 d. čionai įvyko atviram ore masinis darbininkų susirinkimas, sušauktas išklausymui raporto delegatų iš Pasaulinio Prieškarinio Kongreso. Apart kitų, kalbėjo d. Barbusse. Romain Rolland prisiuntė demonstracijai laišką, kuriame jis šaukia: "Karas karui, bendras frontas visų proletarinių spėkų prieš visus imperialistus ir prispaudėjus—štai koks šiandien klausimas. Ant šitos platformos išaugs tampri vienybė tarpe visų fizinio ir protinio darbo darbininkų. Praėjo tuščių šnektų gadynė Genevoje. **Organizuokitės kovai!**"

Tai buvo Paryžiaus proletariato demonstracija prieš karą. Joje dalyvavo 40,000 darbininkų ir darbininkių.

Turime Išgelbėti "Daily Workerį"

Komunistų Partijos organo "Daily Workerio" administracija raportuoja, kad dienraščio gyvybei tebegrūmoja pavojus. Sako, kad iki šiol tesukelta $12,603, o reikalinga apie $40,000. Vadinasi, sukelta ne visas trečdalis reikalingos sumos. Ant revoliucinių darbininkų pečių guli didelė atsakomybė. Mes negalime daleist sustabdyti "Daily Workerį." Turime įtempt visas spėkas, kad Komunistų Partijos organas būtų išgelbėtas nuo to pavojaus. Mūsų organizacijos, mūsų draugai turi paaukoti pagal išgalę. Aukas siųskite: Daily Worker, 35 E. 12th St., New York, N.Y.

(Daugiau Pasaulinių Žinių 5-tam puslapyj)

LAISVE, LITHUANIAN DAILY

Published by LAISVĖ, Inc.
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year.....$6.00	United States, six months.....$3.00
Brooklyn, N. Y., per year.....8	00	Brooklyn, N. Y., six months....4.00
Foreign countries, per year....$8.00	Foreign countries, six months..$4.00
Canada and Brazil, per year....6.00	Canada and Brazil, six months.$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Po Legiono Konvencijai

Tasai faktas, kad Amerikos Legiono konvencija Portlande pasisakė už išmokėjimą karo veteranams bonų, nei per colį nepadarė tos organizacijos darbininkiškesne. Tegul darbininkai veteranai ir bendrai darbininkai tai turi galvoj. Legiono vadai pasisakė už bonų išmokėjimą veteranams tik todel, kad jie matė tą nesuturimą veteranuose darbininkuose plątų nusistatymą. Išeiti prieš bonus, būtų reiškę netekti šimtų tūkstančių darbininkų veteranų, kurie dar laikosi Legiono eilėse.

Legiono konvencija Portlande dar kartą pareiškė, kad ši organizacija yra reakcinės plutokratijos ramstis. Konvencija pasisakė prieš pripažinimą Sovietų Sąjungos, už griežtesnį varžymą imigrantų, už didesnį ir ūmesnį ginklavimąsi ir didesnę armiją, kad Amerikos imperializmas būtų stipresnis pulti Sovietų Sąjungą, engti silpnesnes šalis.

Amerikos Legionas buvo suorganizuotas paturėjimui kapitalistinės sistemos, kovai prieš revoliucinį judėjimą, jis tokiu ir palaikomas. **Jis tokiu ir bus palaikomas.** Užkariauti, reformuoti jį negalima. Darbininkai veteranai, priklausą Legione, turėtų masėmis pereiti į savo klasės organizaciją—Buvusių Kareivių Darbininkų Sąjungą (Ex-Servicemen Workers' League). Po jos vėliava kovoti už bonus, josios vadovybėje stiprinti bendrąs kovas už darbininkų klasės reikalus!

Gorgulovo Galas

Taigi, pagaliaus, Francijos buržuazija nukirto šalies prezidento nušovėjui Gorgulovui galvą. Giliotina užbaigė epizodą, kurį reakcininkai troško paversti anti-komunistine kampanija.

Kuomet baltagvardietis Gorgulovas nušovė prezidentą Doumerį todėl, "kad jis neapskelbia Sovietų Sąjungai karo", tai tūli reakcininkai tuojau pareiškė, būk šovėjas komunistas, nepaisant to fakto, kad pats baltagvardietis pareiškė esąs komunistų priešų!

Tirta ir pertirta, bet reakcininkams vis nepavyko padaryti šovėją komunistu, nepaisant, kaip jie to troško. Pagaliaus Gorgulovas pasiųstas po giliotina. Eidamas mirti, baltagvardietis dar kartą pareiškė noro, kad jo negimęs sūnus nebūtų komunistas. Išgėrė du stiklu romo. Kartojo kokią tai savo "naują religiją." Nusidavė dideliu Rusijos (žinoma, ne sovietinės, bet buržuazinės) mylėtoju.

Iš darbininkų niekas Gorgulovo neapgailestaus. Vienu baltagvardiečiu bus mažiau. Bet su Gorgulovo epizodo užsibaigimu, nepasibaigia baltagvardiečių provokacijos; nepasibaigia jų skymai prieš Sovietų Sąjungą. Įpuolę desperacijon, buvę Rusijos caristiniai generolai, dvarininkai ir fabrikantai ir jų visoki lakiejai darys viską, kad juo greičiau išprovokavus karą prieš darbininkų tėvynę, vildamiesi, kad tuo būdu jie galės atkariauti savo pralaimėtus dvarus, fabrikus ir šiltas vietas; kad tuo būdu jie ir vėl pasigaus milionines Rusijos darbo mases sau vergauti.

Draugas Fosteris Serga

Sunkus darbas pakirto Amerikos Komunistų Partijos kandidatui į prezidentus, drg. Wm. Z. Fosteriui, sveikatą ir pertraukė vos tik įpusėtą jo prakalbų maršrutą. Fosteris susirgo, širdies liga. Gydytojai pareiškia, kad tai nuo perdidelio nervų įtempimo, nuo nualatinio sakymo prakalbų.

Komunistų kandidatas beveik kiekvieną dieną sakė prakalbas masiniuose darbininkų mitinguose. Kai kada du kart į dieną kalbėdavo. Greta to, eilės pasitarimų su draugais, su Partijos nariais ir darbo unijų veikėjais. Tas viskas skaudžiai atsiliepė ant nenuilstančio draugo visos sistemos.

Del draugo Fosterio susirgimo, be abejo, nukentės Komunistų Partijos rinkimų kampanija. Centro Komiteto padavadijimu, vietoj sergančio Fosterio, važinės su prakalbom d. Wm. Dunne, kitas geras kalbėtojas ir prityręs veikėjas.

Visų darbininkų, ypačiai komunistų, pareiga padvigubinti energiją stiprinimui rinkimų kampanijos. Per tas kelias savaites draugo Fosterio poilsio mes privalom juo smarkiau darbuotis. Pasveikęs, jis ir vėl tęs savo darbą podraug su visu kovojančiu proletariatu.

APŽVALGA

Greit Tilpsiantieji Įdomūs Raštai

"Laisvės" Redakcija gavo sekamus įdomius rašinius:

A. Arbačiausko—apie lietuvius kunigus ir jų darbelius kietosios anglies srityje (Pa. valstijoj).

J. Nalivaikos — Kelionės Įspūdžiai į Sovietų Sąjungą, Lietuvą ir atgal.

Petro Šolomsko—Kelionės įspūdžiai į Lietuvą ir pačioj Lietuvoj.

Greit pradėsim juos talpinti. Viš tai žingeidūs ir lengvi pasiskaitymai.

Greta to, draugė Karosienė rašinėja ir toliau rašys apie kelionę į Prieškarinį Kongresą ir lankymąsi Sovietų Sąjungoj.

Kaip matote, draugai "Laisvės" skaitytojai, turėsite įvalias lengvų ir įdomių pasiskaitymų.

Kurių prenumeratos už dienraštį pasibaigė — atsinaujinkit greit. Paraginkit ir kitus darbininkus skaityti mūs dienraštį. Gaukit naujų prenumeratorių. Juo mūs dienraštis bus stipresnis, tuo jis bus įvairesnis.

Kaip Gaspadoriautas Subankrutavęs Bankas?

"Vilnis" praneša, kad subankrūtavusio Chicagoje lietuviško banko—Universal State Banko — depozitorių susirinkime paaiškėjo sekamas dalykas:

Komitetas jau turi kopiją raporto viso banko stovio, kam ir kiek skolinta; kur kokie "assets" ir "liabilities" ir tt. Čia pasirodo štai kokie dalykai: Alijošius pasiskolinęs iš banko $14,000. Užstatyta ne nekilnojama nuosavybė, kaip paprastai daroma, bet sėrai ir kitokios "securities."

Daugiausia, sako, Insull'o kompanijų sėrai. Insull'as, kaip žinote, nubankrutavo ir išvažiavo Francijon. Jo kompanijose surandama $148,000,000 nuostolių.

Sako, yra ir kitų blogų paskolų U. S. Banke. Suprantama, už tai atsakomingi bankieriai. Bet komiteto viršininkai nenori kelti tai aikštėn. Jie slepia ir grasina visiems komiteto nariams slėpt. Girdi, tai bus baisi sarmata mūsų tautai.

Alijošius buvo banko prezidentu. Jis pats skolinosi ir paskolą "garantavo" netikusiais sėrais. . . . Mūs draugų dienraštis priduria, kad

Ta Alijošiaus paskola padaryta gegužės 9, o bankas užsidarė birželio 23. Reiškia, tik kelios savaitės prieš banko užsidarymą. Sunku tikėti, kad tada Alijošius nežinojo apie tai, kad bankui teks užsidaryti.

Kodel jis nežinos! Jau buvo pranešta, kad visa eile 'tautos reikalų gynėjų' apie tai žinojo. Todel jie savo depozitus ištraukė anksčiau, o kitiems nesakė nei žodžio: Šis U. S. Banko bankrūtas dar kartą parodo prigaulingumą "lietuvis pas lietuvį" obalsio.

Licitacijos Lietuvoj

Kauno spauda praneša, kad šiemet licitacijų skaičius Lietuvoj "už nesumokėtas skolas per 7 pirmus mėnesius yra 77 proc. didesnis už 1931 metų ir 163 procentais už 1930 metų. Gi skolų suma šiemet 12 proc. didesnė už 1931 ir 164 proc. už 1930 metų."

Tas parodo nepaprastai didelio krizio išsiplėtimą fašistų valdomoj šalyj. Nepaisant to, fašistinė spauda Amerikoj ir Lietuvoj stengiasi dūmti žmonėms akis apie "šalies ūkio kilimą."

Mano Pastabos

Man teko lankytis Kulpmont, Pa., 20 d. liepos, kur suradau keletą draugų, dar nuo seniau man žinomų, su kurjais pasitaikė padiskusuoti. Pasirodė, kad nekurie yra sukairėję, pasireiškė neužganėdinti šiandienine kapitalizmo pūvančia sistema, ir norinčiais tą sistemą pakeisti nauja, socialistine sistema. Bet, dėja, jų tas noras neaiškus, suklaidytas per renegatų pruseikinių skloką. Jis žalingas darbininkų klasei. Aš čia kalbu apie senesnius darbininkus, kurie jau nuo seniau yra kaipo radikališki, pritarinti darbininkų revoliuciniam judėjimui, tik nepermato aiškiai, kokiu keliu turi išeiti darbininkų klasė iš to nepakeliamo skurdo, iš tos vergijos, pūvančiojo kapitalizmo, kuris laiko prispaudęs savo letena viso pasaulio proletariatą, išskyrus Sovietų Sąjungą.

Yra jaunų draugų, su kuriais teko susipažinti pirmu kartu, ir kurie yra įstoję į tikrąjį kelią revoliucinio proletariato. Jie eina Komunistų Partijos nustatytu keliu. Juos tur pasekt visi protaujanti darbininkai. Jie turi būti vadai kovai prieš visokių rūšių nukrypėlius, pruseikinius renegatus, ir jų klapčiukus, sklokų tvėrėjus, kurie darbininkų judėjimą skaldo.

Aš čia noriu plačiau iškelti klausimą, ir jį aiškiau išrišti tiems šeniems draugams, su kuriais kalbėjausi kelias valandas, vien del to, kad prirodyti jų žalingus nukrypimus į klaidingą pusę. Jie tai daro nesužiniai, ne tuom mieriu, kad jie norėtų būti griežti priešai Komunistų Partijos, ir paties vado viso pasaulio darbininkų, III Internacionalo, bet kad jie yra suklaidinti, draskytojų darbininkų judėjimo ir išdavikų darbininkų klasės, ramsčių pūvančio kapitalizmo, Pruseikų, Butkų ir jų visos Ko. klapčiukų, kurie *sužiniai* tarnauja darbininkų priešams.

Tam prirodymui, kad jie toki yra, apart to, kad "Laisvė" nušviečia renegatų žalingumą pilnoj ir aiškioj šviesoj, turėjau po ranka ir No. 4 *"Priekalo,"* kur tilpo drg. *V. K. Varnėno* straipsnis *"Naujį kontrrevoliucinio menševizmo nešėjai."*

Taigi, jeigu jūs netikit "Laisvei," ir "Vilniai" nušviečiant, kas yra tokie pruseikiniai renegatai, tai pasiklausykit, kaip juos perstato nuo Maskvos draugai, tada bus aišku.

Iš šito prirodymo jums paaiškėjo, kad jie yra suklaidinti sklokinių renegatų, ir sutiktų kiaulas pataisyti, išskyrus vieną A. Barkauską, kuris absoliutiškai nesiskaito su įrodymais. Neturi nuovokos, apie Marksо - Lenino mokslą ir taktiką ir principus, Komunistų Partijos, ir Komunistų Internacionalo. Su išaiškinimais nesiskaito todel, kad jis jų nepažįsta, tik tam sau turi drąsos rėkti, kaip paprastai visi nepažįstanti principijalių dalykų kad daro. Tokiu būdu su juo negalima rimtai susikalbėti.

Visiems Sklokos Suklaidintiems Darbininkams

Randasi ir tokių darbininkų, kurie, sulig sklokos blofų, įsivaizdina, "kad Amerikos J. V. Komunistų Partija negali būti tokia, kokia yra Sovietų Sąjungoj.

Taip mananti darbininkai labai klysta, nesąžiniai. Nėra skirtingų konsesijų kožnai šaliai III Internacionale. Taip kalba tik renegatai - kontr-revoliucionieriai, kurie skaldo darbininkų bendrą frontą.

Draugai darbininkai, kurie remiat Pruseikos skloką, ir "Naują Gadynę," gerai įsitėmykit, aš pastebėsiu jūs klaidas.

1.Jūs pasireiškiat, kad neišeinat prieš Komunistų Partiją nei prieš "Daily Worker," tik "prieš Partijos vadus." Taip pat nei prieš Kom. Internacionalą. Jums gerai, kad taip klaidingai suprantat to žodžio prasmę, "neišeinat prieš." Tą klaidą turit taisyt. Štai kodel! Turit žinoti, ką reiškia III Internacionalas.

Pirmas Internacionalas (Darbininkų Tarptautinė) tapo suorganizuota Marksо, kuris savo manifeste šaukė viso pasaulio darbininkus vienytis be skirtumo rasių ir tautų į bendrą frontą prieš savo priešą kapitalizmą. Bet kadangi darbininkai dar nebuvo tvirtai susiorganizavę, neturėjo ištikimų vadų, tai Pirmas Internacionalas mirė. Tas pats atsitiko su II Internacionalu, 1914 m. sudaužė į smulkias skveldras darbininkų tarptautinę pasaulinis karas. "Darbininkų vadai" išdavikai nuėjo ginti savo tėvynes, atiduodami darbininkus skerstis vienas su kitu, už neprisotytą kapitalo godumą.

Tik sukilus darbo masėms Rusijoj, proletarinė revoliucija po vadovyste Kompartijos ir Lenino išrovė iš pačių šaknų caro monarchiją ir visą kapitalizmą su buržuazija, paimant visą galią į pačių darbininkų rankas, o iš tų griuvėsių, padarytų pasaulinio karo, imperialistų šalių intervencijos, pilečių karo gema naujas pasaulis, beklasinis - socialistinis; socializmas.

1919 m. tarptautinis kongresas, Maskvoj, kovo mėnesio 2-6 dd. sutvėrė III Internacionalą. Padėjo tvirtus pagrindus, kad negalėtų suleist šaknis menševikai ir visokių rūšių oportunistai, kurie skaldo darbininkų klasę, tarnaudami pasaulio imperialistams; prie kiekvienos progos pasirengę išduoti darbininkų revoliucinius laimėjimus.

Pasireiškusiam krypimui prie buržuazijos nėra vietos III Internacionale. Tokius gaivalus šluoja lauk be pasigailėjimo. Tie patys patvarkymai visose Kominterno sekcijose. Tas pats ir su sekcijų atstovais, kurie sudaro Kominterną: kuris išeina prieš Kominterno nustatytą liniją, lieka prašalintas ne tik iš Kominterno, bet ir iš partijos, kurią atstovauja. Panašiai buvo su Lovestonu, Pruseika, ir kitais panašiais renegatais. Juos išmetė už laužymą nustatytos Kominterno linijos, už klaidinimą darbininkų. Tad dabartinės grupės, taip Lovestono, taip Pruseikos su jų leidžiamais organais, yra pasmerktos, kaipo skaldytojai revoliucinio darbininkų judėjimo.

Žalingą darbą dirba ir tie darbininkai, kurie remia kontrrevoliucionierius, savo klasės priešus. Tuom pačiu laiku negali būt ištikimi Partijai, nei K. Internacionalui ir remti renegatus. III Internacionalas nerelkalauja priešų užgyrimų. Tokiu būdu nėra pasiteisinimo, kad neinat prieš, iki nepataisyt tą klaidą, likviduodami skloką.

Komunistų Internacionalas tik vienas yra ištikimas viso pasaulio darbininkų vadas, o ne kitos kokios sklokos. Kas atsitraukia nuo III Inter., skaitosi išdavikas darbininkų klasės. Darbininkai turi šalintis nuo tokių, kaip Pruseika ir Ko.

Kiti Neaiškumai Tarpe Suklaidintų Darbininkų

"Mes neinam prieš K. P. nei prieš "Daily Worker," tik prieš Partijos vadus." Kuomi remiantis tas sakoma? "D. W." yra centro organas, vadai Partijos už jo turnį atsako. O Kominternas tai prižiūri.

Kitas vėl neaiškumas pasireiškia prieš "Laisvę" ir "Vilnį." "Mes nemylim tų dienraščių, kad jų redaktoriai negeri ir C. B. negeras, bet Partija gera."

Dabar įsitėmykit: Lietuviai skirtingos K. P. neturi, C. Biurą partija skiria iš lietuvių frakcijos. Dienraščius leidžia lietuvių kalba komunistinius tuom tikslu, kad lengviau būtų nemokančius anglų kalbos darbininkus supažindinti su partijos linija ir kovomis.

Bet tas visas aparatas priklauso partijos kontrolei; ji stovi, sargyboj. Tai kur čia surast tą asmeniską neapykantą? Na, duokim sau, jeigu ir būtų kokių klaidų, tai jos taisosi centralizuotai viduryj partijos, per savikritiką, bet priešas mum jas negali pataisyti iš lauko.

Kodel Mes Turime Tiek Daug Priešų?

Darbininkai turi žinoti, kad visą kapitalistų ir buržujų klasę mes palaikom savo darbu, savo spėkom įdėtom tam darbe. Jie ant mūs sprando sėdi, mūs prakaitą ir kraują geria. Mes vos pusbadžiai gyvybę palaikom. Taigi ir yra Komunistų Internacionalas, kuriam vadovaujant pasiliuosuos viso pasaulio darbininkai. Užtat darbininkai turi aplink jį telktis.

Kapitalizmas ir visa buržuazija gerai žino, kad kaip greitai jos vergai susipras, taip greitai pasiliuosuos atimdami iš jų galę, privers išnaudotojus dirbti, arba badu dvėsti. Todėl ta išnaudotojų klasė yra griežti priešai K. P. sulig visokių rūšių tų darbininkų apgavikų, jie atitraukia daug nesusipratusių darbininkų nuo savo klasės, ir padaro mūs priešais, o patys save išstato ištikimais vergais kapitalo.

Tą patį padarė ir Pruseika su savo kompanija. Jie griešti priešai darbininkų pasiliuosavimo. Darbininkai, kurie remia skloką ir jos "Klampynę", dirba žalingą darbą patys prieš save. Jeigu nenorit nešiot vardą kontr-revoliucionierių, likviduokit skloką!

J. Ramanauskas.

10-IX-32.

NEWARK, N. J.

Pranešimas LDSA. 10-tos Kuopos Narėms

Draugė Rucetskienė jau 8 savaitės, kaip guli ligonbutyj. Pusėtinai sunkiai serga, negali nė pasėdėti. Jai labai nuobodu, todel mes, draugės, privalome ją aplankyti. Galima aplankyti pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį nuo 2 iki 4 val. Antradienį, ketvirtadienį ir šeštadienį nuo 7 iki 9 val. vakare.

Antrašas ligonbučio:

Irvington General Hospital, Chancellor Ave. and Park Place, Irvington, N. J. Numeris buso 14-tas ant Broad St.

10-tos Kp. Narė.

Rio De Janeiro, Brazilija. Mirė Dona Zacharies, 124 metų amžiaus moteriškė.

BRIDGEPORT, CONN.

Prakalbos Parėmimui 'Vilnies'

Rugpj. 30 d. buvo prakalbos reikalu išaiškinti užpuolimą ant dienraščio "Vilnies". Kalbėjo P. Buknys iš Brooklyno. Nurodė, kaip "Vilnis" ir kiti darbininkiški laikraščiai perspėja savo skaitytojus nuo visokių skymerių, kurie už darbininkų pinigus žada daug "nuošimčių" ir kaip po priedanga patriotizmo, žada visus turtingais padaryti, bet vėliau tie žmoneliai liekasi apgauti.

Po prakalbos buvo pasiūlyta keletas rezoliucijų: 1. Pasmerkimui fašistinių skymerių ir reikalaujanti Ill. prokuroro "Vilnies" bylą išmesti ir palikti "Vilnį" laisvą.

2. Protestuojanti prie Hooverio žiaurų žudymą veteranų ir jų vaikučių; taipgi reikalaujanti skubaus atmokėjimo veteranams "bonų" ir reikalaujant bedarbiams socialės apdraudos įstatymo.

3. Protestuojanti rezoliucija prieš žiaurų elgimąsi su Ill. valstijos streikuojančiais mainieriais.

4. Prieš Dies bilių.

Pastebėtina, kad nekurie Pruseikos pasekėjai, nors ir esą paprasti darbininkai, balsuojant pasmerkimo rezoliuciją prieš "Vilnies" persekiotojus, fašistinius skymerius, balsavo prieš. Tuomi parodydami pilną pritarimą tiems niekšams, kurie nori "Vilnį" sunaikinti.

Buvo renkamos aukos, vardų neteko gauti. Aukų surinkta $5.78.

Matant, kad darbininkų priešai kėsinasi ant mūsų dienraščių, tai mes turime protestuoti ir reikalauti, kad jie atimtų savo nešvarius nagus nuo mūsų įstaigų.

Dabar, kuomet rengiamas spaudos naudai piknikas, rugsėjo 18 d., Hartford, Conn., visų pareiga demonstratyviai dalyvauti šiame parengime. Tegul priešai pamato, kad mes savo spaudą įvertiname ir remiame tvirtai ir energingai.

Fred Powers'ui masinis susirinkimas, kurį rengia Tarptautinis Darbininkų Apsigynimas, bus Rakoczi Hall, 624 Bostwick Ave., B-port, Conn., 7:30 val. vakare.

Povers, Ford ir Jackson vadovavo bedarbių demonstracijai New Britain, Conn., ir tik už tai buvo nuteistas kalėti.

Mother Mary Mooney (motina Tamo Mooney, kuris nuo 1916 metų sėdi kalėjime) kalbės rugsėjo 24 d. Toji senutė yra 84 metų ir kovoja už paliuosavimą savo sūnaus. Šeštadienį, rugsėjo 24 d., 8 val. vakare, ji kalbės Red Mens Hall, 67 Madison Ave. Su motina Mooney bus ir Richard B. Moore, vienas iš geriausių kalbėtojų.

Fašistų Priešas.

Vokietija Pasitraukianti iš Konferencijos

BERLYN. — Vokietijos valdžia pasiuntė oficialį pranešimą "nusiginklavimo konferencijos" prezidentui ponui Hendersonui. Nors pranešimo tekstas da nepaskelbtas, tačiaus buržuazinė spauda spėja, kad Vokietijos valdžia sako, jog jinai atsisako dalyvauti tolimesniuose konferencijos darbuose, jeigu Francija, Anglija ir kitos šalys nepripažįsta jai lygybės apsiginklavime.

Prasideda Veikimas Naujam Sezonui

Kultūrinis ir meno veikimas jau pradeda savo sezoną. Vienur, tai kitur jau mūsų vienetai renkasi veikalus. Vieni vaidins operetes, kiti veikalus ir koncertus.

Tai labai geras ženklas, kad mūsų draugai ruošiasi išanksto. Niekuomet nereikia laukti paskutinių dienų su parengimų repertuarais.

* * *

Draugė Menkeliuniutė Pasirodys Brooklyne

Draugė Menkeliuniutė pirmu kartu po savo dviejų metų studijos Italijoj, pasirodys Brooklyne. Pirmas jos koncertas bus bendrai su Aido Choru.

Vėliaus jinai dainuos "Laisvės" koncerte. Paskiaus, kaip teko nugirsti, tai visa eilė kolonijų ruoš draugei Menkeliuniutei koncertus. Veikiausia jai reikės gerai pamaršrūtuoti po Jungtinių Valstijų lietuvių darbininkų kolonijas.

Lietuviai darbininkai ir pirmiaus mylėjo d. Menkeliuniutę, kaipo geriausią dainininkę tarpe lietuvių Amerikoj. Tad netenka abejoti, kad šiuo kartu ją mylės labiau, kuomet jinai grįžo po sunkaus studijavimo į mūsų tarpą.

Draugai, jei dar kurie neplanavo apie koncertus su drauge Menkeliuniute, tai jau labai laikas pradėti prisiruošimai.

* * *

Rockfordiečiai Jau Veikia

Mūsų choras Rockforde, Ill., išsivadavęs iš po sklokos įtakos, veikia gerai. Tenai draugai ruošiasi prie veikalo "Bedarbiai." Šį veikalėlį jie vaidins su dainomis, kurios labai pinka veikalėlį pajvairinti.

Tai reiškia, kad vietose, kur skloka bandė uryti žalos ir pasitraukė arba reikėjo juos išesti, dalykus dar pataisė. Nuo jų apsivalė, draugai veikia gerai ir jų darbui niekas nekliudo.

* * *

Shenandoahriečiai Vaidins "Alkį"

Shenandoahrio Lyros Choras vėl grįžta prie naujos mūsų operetės—"Alkio." Ypatingai šiais metais, kuomet krizis jau pasiekia iki kaului kiekvieną darbininką, tai veikalas su klasine sąmone, rodantis, kad *išėjimas tik revoliucijoj*, turėtų būti vaidinamas, kad ir su nuostoliais.

* * *

Sietyniečiai Kviečiami Vaidinti "Alkį"

Teko nugirsti, kad Newarko sietyniečiai yra kviečiami vaidinti "Alkį" Brooklyne. Tai diktokas darbas. Bet Sietynui, tai jau bus priprastas, nes jie, veikiausia, dar nevisai pamiršo pirmo vaidinimo prityrimus.

Gerai, nes veikalo susimokinimas ir parodymas tik vienoje mažoje kolonijoje, tai nėra geras pasireiškimas. Tokius veikalus, kaip kad "Alkis," reikalinga vaidinti visose kolonijose.

Veikiausia Sietynas neatsisakys tą veikalą parodyti ir Brooklynui.

* * *

Sietyniečiai Remia Centrą

Be to, reikia pasakyti, kad sietyniečiai labai gerai remia ir Centrą. Jie veik kiekvieno dainų naujo leidinio perka. Tuo būdu duoda paramą leisti daugiau veikalėlių ir dainų.

Sietynas aukojo ir gerą vieną dainą Meno Sąjungai, kurią jau Centro Biuras išleido. Būtent, "Varpų kalba." Jei visi chorai atsimintų pasirūpinti visos organizacijos reikalais, tai dalykai dar geriau eitų.

* * *

Dar Bus Daugiau Dainų

Jau minėjome pereitame skyriaus numeryje, kad mes turime keletą naujų dainų. Pora savaičių atgal išsiuntėme visiems mūsų vienetams po keturias dainas. Dabar jau vėl turime porą naujų dainų solistams. Bet tai dar neviskas. Greitai bus daugiau dainų ir chorams.

Todėl draugai, negalite sakyti, kad nėra naujų dainų. Dainų bus, bet reikia jas imti ir dainuoti, kad nereikėtų laikyti lentynose sukrovus. Nesitenkinkite viena kopija, kurią gaunate veltui. Pirkite iš Centro dainas ir veikalus. Centre galima gauti kūrinėlius labai prieinama kaina.

V. Bovinas, Sekrt.

Prezidentiniai Rinkimai

Prezidentiniai rinkimai
Mums visiems šiandieną rūpi—
Tam, kuris dirbtuvėj dirba
Ir kuris be darbo tupi.

Nėra gyvio dar pasaulyj,
Kurs sau gero nenorėtų!
Ir kiekvienas dirbti stengias,
Kad ką nors jis sau laimėtų.

Jau dabar nutukę ponai
Dirba, kad, rinkimų dieną,
Sugalvoti nauji monai
Apgautų ir mus nevieną.

Kandidatus savo stato:
Vadus turčių ir fašistų,
Bet, kad žmonės nematyt to—
Juos vadina "Socialistų."

Mat, kitaip apgaut negali,
Kad rinkiko kailį lupti,
Ir per jo paties kvailumą
Ant jo paties sprando tūpti.

Kuo geru gi darbininkas
Pasidžiaugt šiandieną gali,
Kuomet mirt badu ketina
Tūkstančiais po visą šalį!

Visas kraštas turtų pilnas,
Sandėliai nuo maisto lūžta,
Bet bedarbiai—darbininkai
Alksta ir nuo bado žūsta!

Dirba morgičių kompan'jos,
Kad pribaigt ir tuos, ką turi
Dar nors menką turtą savo,
O palikt jiems tik kepurę!

Negrus karia ir lynčiuoja,
Lieja karui kulkas, tankas!
Rengias kūnais darbininkų
Vėl užkimšt storas patrankas!

Jei prieš tas visas baisybes
Žmonės teisių ginti stoja,
Tuos policijos eskadronai
Žudo, muša, deportuoja.

Jei nenori mirt iš bado,
Jei nenori baisaus karo,
Jei nori apdraustu likti
Nuo bedarbės, nuo žandaro;

Jei nenori negrų pjauti,
Penėt veltėdžių, fašistų,—
Gink tėvynę darbininkų,
Stok į eiles Komunistų!

Juk, draugai, gana kentėti.
Šalin turčių klastos, skymai!
Stokim dirbti, nes jau arti
Prezidentiniai rinkimai.

Saugokim, kad mūsų balsas
Neparemtų socialistų,
Nes jų tikslas tai pagelbėt
Gaujoms kruvinų fašistų.

Štai mums laimėn kelią rodo
Partija Komunistinė!
Ji tik viena pasiryžus
Gint mūs reikalus, kaip gynė!

Kokioj partijoj nebuvęs—
Dirbk del Komunistų labo,
O visuomet tavo triūsas
Bėdas, vargus vilks prie grabo!

Palanta.

"Wake Up"

Kai nuo darbo stingo muskulai,
Akyse temo, žaliavo,
Nuo nuovargio svaigo galva,—
Sustojau menkai valandėlei...
Nubraukti prakaitą sustojau
Nuo kaktos, ką graužė akis
(Maniau, kad bosas nematys),
Ir darbą išnaujo varau.
"Wake up!" užbliovė balsas storas,
"Tau nesinori dirbti jau!..."
Aš gi sau vienas pamaniau—
Taip!... sykį pabus proletaras...
Pabus... ne tam, kad pre prakaitą
Dar krovus tironams turtus.
Pabus... ne tam, kad per prakaitą
Ir trenks kapitalą nuo sosto!...

Alas.

Kareivio Daina

Pulko vadas
Mums įsakė,
Kad į frontą reik išeit,
Ir merginą melsvaakę,
Ir merginą melsvaakę,
Pamatyti vėl negreit.

Reik žygiuoti,
Reik maršuoti,
Tik už ką——mums nežinia.
"Nebeklausk, kvaily kareivi,
"Nebeklausk, kvaily kareivi,
"Stok prieš brolį krūtine!

Žvelk, merguže,
Žvelk pro langą,
Pamosuok balta ranka...
Tarška marša barabonas,
Tarška marša barabonas,
Mes išeinam, lik sveika...

Ir ji pažvelgė
Išbalus
Tartum sniego radasta,
Verkia, rauda, aimanuoja,
Verkia, rauda, aimanuoja,
Lig ant amžių prarasta.

Lauk, merguže,—
Mūsų bubnas
Taip skambės neilgai gal—
Greit jis šauks į naują kovą,
Greit jis šauks į naują kovą,
Sukti šautuvus atgal!

Naujos vėliavos
Raudonos
Tartum kraujas—rankoj degs,
"Pulko vade, lipk nuo arklio,
"Pulko vade, lipk nuo arklio,
"Nuo kalnieriaus plėšk žvaigždes!

Žvelk, merguže,
Žvelk pro langą,
Berk raudonus gvazdikus*)
Gatvėse raudongvardiečiai,
Gatvėse raudongvardiečiai—
Pažiūrėk į mus pulkus!

Būbno garsas
Gaudžia, šaukia.
Laužk kalėjimų vartus!
Šauk ant gatvių ir ant aikščių,
Šauk ant gatvių ir ant aikščių
Už raudonus Sovietus!

Kaip griaustinis
Griaudžia bubnas...
Mokam šautuvus vartot.
Ženk į mušį paskutinį,
Ženk į mušį paskutinį,
Už Sovietų tvarką stot!

F. C. Veiskopf.

Iš vokiečių kalbos vertė *V. Žalionis.*

*) Raudoni gvazdikai pas vokiečius yra revoliucinės kovos ženklas.—Vertėjas.

Iš "Priekalo"

Gimtuvės Muzikos Žurnalo

Spalio mėnesį įvyks gimtuvės naujo žurnalo, vardu "Worker Musician." Šiame žurnale bus talpinama korespondencijos iš įvairių chorų, orkestrų, benų ir kitų muzikos organizacijų. Bus talpinama straipsniai muzikos teoretiniais klausimais. Jame taip pat bus atspausdinta ir dainų, kurias chorai galės naudoti savo parengimams.

Darbininkiškos muzikos tobulinimas bus diskusuojamas to žurnalo lapuose. Visos muzikalės organizacijos ras jame daug gerų patarimų muzikos klausimuose, taip pat bus medžiagos lavinimui mūsų choristų. Jame rasis daug medžiagos delei prelekcijų, kurios labai reikalingos mūsų chorams.

Labai svarbu, idant visi mūsų choristai užsiprenumeruotų šį žurnalą, kuris kainuos $1 į metus, o jame vien atspausdinta muzika bus verta $1. Ne tik choristams, bet visiem, kurie žingeidauja ar myli muziką, "Worker Musician" bus labai brangus. Jame tilps žingeidaus skaitymo visiems. Raštai iš visų darbininkiškų chorų bus talpinami.

Prenumeratas siųskite per Centro Sekretorių, drg. Boviną. Brooklyno apielinkėj galima prenumertas gauti per draugus aidiečius. Kiekvienas choras turėtų užsisakyti, nors po kelias prenumeratų (dešimts telpa į vieną knygutę) knygeles ir užrašyt kiekvienam choristui, nes tokiu būdu mes tobulinsime supratimą darbininkiškos dailės choristų ir visuomenės tarpe.

Šį žurnalą leis Workers Music League. Tai organizacija, kurioje priklauso visos New Yorko apielinkės darbininkų muzikalės organizacijos, kaip tai chorai, benai, orkestros ir kliubai. Tai yra tarptautinė sąjunga muzikos spėkų New Yorko apielinkėj. Tokios sąjungos randasi Chicagoje, Philadelphijoj ir keliose kitose apielinkėse. Lietuvių chorai turėtų jose priklausyti, kur jos randasi, nes jos teikia gerą pagelbą idejiniai ir organizaciniai.

Bus duodama tikietas, kuriuom bus galima įeiti į visus parengimus muzikantų kliubo, tai yra kompozitorių sąjunga ir kitų muzikos profesionalų.

Ši organizacija turi savo orkestrą ir chorą. Tą dovaną gaus ypata, kuri surinks daugiausia prenumeratų. Paveikslas organizacijos, kuri gaus daugiausia prenumeratų, bus talpinamas pirmam žurnalo numeryj.

Draugai, kurie nori prisidėti prie pradžios šio žurnalo, palengvinti jo "gimimą," gali duot po 20 centų, kaipo pasveikinimą, o vardai bus suminėti pirmam leidinyj. Pasveikinimus galit siųst per draugą Boviną.

Aštrėjant klasių kovai, reikalinga naudot visas priemones pritraukti žmones prie revoliucinio judėjimo. Muzika yra galingas ginklas tam tikslui, ypatingai pritraukime jaunuomenės. Daina kelia revoliucinį ūpą demonstracijose, pikieto linijose, mitinguose; ji turi būt vartojama tam tikslui. Bet mūsų tarpe yra daug ko pasimokinti iš kitų tautų, daug kas pagerinti. Turint žurnalą, platinant jį, skaitant jį, bus didelis žingsnis pirmyn visiems. Vieni kitus pasimokinsim. Vieni kitiems klaidas pasisakysim, idant nereikėtų visiems tas pačias klaidas daryti. Galėsime naudotis geroves visų tautų.

Ir šitaip mūsų muzika greitai progresuos. Kadangi žurnalas bus anglų kalboj, tai jį galės puikiai naudoti mūsų jaunimas ir taip mes jį galėsime vesti prie darbininkiškos dailės, prie darbininkiško supratimo.

Draugai, nesnauskime! Nepalikime meną paskutinėj vietoj. Užsiprenumeruokime patys "Worker Musician" ir gaukim kiek galint kitų prenumeratų, nes kiekviena prenumerata, tai kulka į kapitalizmą.

A. Jeskevičiutė,
Workers Music League Secr.

Hooverio "Gerlaikiai" Užėjus

Trys metai prabėgo,
Kaip badas žmogėda
Vis dantis galanda
Į proletaro sprandą.

Ir giltinės dalgis,
Bosų diktatūra—
Tai ponų buržujų
Augščiausia kultūra.

Klausykit, varguoliai,
Daugiau nebadaukit,
Hooverio "gerlaikiu"
Savęs neapgaukit!

Jis tiksliai tai daro
Gindams kapitalą;
Mus badu marina,
"Gerlaikiais" ramina.

Prieš badą ir skurdą
Į karą mes stokim
Ir per narsią kovą
Save išliuosuokim!

Pjautuvas.

E. Beskin.

Kas Yra Proletarinė Dailė

Kas tai yra proletarinė dailė? Kokios jos ypatybės? Kaip jinai charakterizuojasi? Ir pirmiausiai reikia pastatyti klausimas, kuris nors ir keistai atrodo,—ar yra, arba ar gali būti proletarinė dailė? Nepaisant keistumo klausimo, visgi į jį reikia atsakyti, nes "nukrypimų" buvo ir yra. Yra marksistų tarpe draugų su pažvalgomis, kad proletarinės dailės **nėra ir negali būti,** nes proletariatas, iš vienos pusės, prieš klasinę dailę stato neklasinę dailę ir laikotarpyje proletariato diktatūros paruošia jos elementus, taipgi laike proletariato kovų nėra kada galvoti apie proletarinę dailę, o laikotarpyje komunistinės visuomenės, proletariatas visą buržuazinės dailės susikuopimą pavers į komunistinę dailę. Šios teorijos apgynėjai remiasi ant Trockio išvedžiojimų.

Jos neteisingumą nesunku įrodyti.

Pirmiausiai jie į istorinį laikotarpį klasinio proletarinio viešpatavimo,—proletariato diktatūros laikotarpį, — perneša pavyzdžius jau išsivysčiusios komunistinės visuomenės. Vienas dalykas dailė komunistinėj visuomenėje, kur ji bus beklasinė, tai yra, kur dailė liausis būti proletarinė, ir visai kitas dalykas,—dailė laike proletariato diktatūros periodo, kur eina kova prieš klasinį priešą už būsimą neklasinę komunistinę visuomenę. Antra, kaip tikrai teisingai sako Bucharinas: "Trockis savo išvedžiojimuose padidina tempus komunistinės visuomenės augimo, arba, kitaip sakant, Trockis savo išvedžiojimuose perdeda, sutrumpina laiką išnykimo proletarinės diktatūros. Tame yra pamatas jo teorijos klaidingumo. Iš šios klaidingos teori-

(Tąsa 4-tam pusl.)

Proletarinio Meno Parengimas

Pereitą nedėldienį teko matyti parengimą, kuris buvo suruoštas Darbininkų Teatro Lygos. Šiame parengime buvo apie keturi veikalėliai perstatyti. Tai savo rūšies "spartakijada".

Ypatingai reikia pažymėti, kad kaikurie šių perstatymų, kaip tai "Yoo-Hooey", dviejų savaičių laiku susimokinta. Tiesa, tai neilgi veikalėliai, bet juose nedaug nei mėgėjų. Vienok, jei mes palyginsime, kaip lietuviai darbininkai mokinasi veikalėlius, tai neapsakomai daug laiko eikvojama pas mus.

Be to, čia galima pastebėti, kad vaidintojai jau *nežiūri į sufliorių, kad pasakytų, kas jam reikia sakyti.* Jiems nereikia nei klausyti ausis pakreipus, nes draugai ir draugės gerai išmokę savo žodžius atmintinai.

O jei mes pastatysime klausimą, ar galime ir mes greitai veikalėlį susimokinti ir išmokti žodžius atmintinai? Tai reikia pasakyti, kad **galima ir nėra didelės bėdos.** Bet pas mūsų draugus yra labai daug apsileidimo. Tankiai mes metame bėdą ant "darbininkiškumo". Vienas arba kitas pasako: "mes darbininkai, tai jau nereikią nei reikalauti gero suvaidinimo iš mūs".

Tokius papročius mes turime naikinti. Darbininkai gali suvaidinti gerai, bet reikia pasišventimo ir noro. Žinoma, nėra visų technikinių įtaisymų svetainėse. Dažnai reikia vaidinti prie labai menkų įtaisymų. Bet ir čia daug veikia sugabumas ir noras, prirengimas ir visi pagerinimai.

Bet einame prie kalbamo klausimo. Vakaras buvo užpildytas vaidinimėliais iš klasių kovos, kaip minimas veikalėlis, kuris liečia politines partijas šiuose rinkimuose. Paskiaus veikaliukas (satyrinis), kaip kapitalistinės partijos veda savo rinkimų kampaniją. Šiame veikalėlyje pašaipos botagu plakama kapitalistinė politika. Parodoma, kaip nėra skirtumo tarpe visų kapitalistinių partijų ir keliama aikštėn jų tikslai. Parodoma Hooverio obalsiai.

Be to, buvo solistas ir baletas. Šokikės gražiai vaidino barikadų šokį. Paskiaus šoko liaudies šokius: rusų, švedų, norvegų ir kitų tautybių.

Šiuo rašinėliu ne tiek noriu pasakyti, kaip geras ir kiek įdomus buvo vakaras politiniai, bet daugiau noriu pabrėžti jo meniškąją pasilinksminimo vertybę. Mat, mūsų draugų tarpe dar vis yra nuomonių, kad jei nėra veikale įvelta kokia ištižus pana, karalaitė, tai jau negali būt nei gražaus vaidinimo.

Šitas parengimas parodė, kad ir pilnai darbininkiški vaidinimai gali turėti savyje labai daug gero ir smagaus patraukimo. Politika neatima iš meno tą pasismaginimą, kurio visuomenė reikalauja. Visas vakaras buvo ne tik politiniai naudingas, bet sykiu ir p a l i n k s m i n i m y, pasmaginimu, pakėlimu ūpo visiems, kurie buvo susirinkę. Vadinasi, ir proletarinis menas turi pasismaginimo, ir žavėjimo.

Svarbiausia, tai kaip gerai dalykėliai yra prirengti. Kiek jie gabiai reiškiami. Būna atsitikimų, kad ir "geras" menas sugadina skonį, jei jisai darkomas, nepastatytas tinkamiau.

Išvadą reikia padaryti, kad mes turime imtis daugiau tų kūrinėlių, kurie tinka mūsų klasei ir menui. Kitas dalykas, tai *daugiau domės į veikalėlių vaidinimo pagerinimą.*

Dalyvis.

A. Buiski. Vertė D. M. Šolomskas.

VARPAMS GAUDŽIANT

(Tąsa)

—Kunigėli, nieko, nieko nežinau. Iš kur gi man žinoti? Tai vyrų reikalai, argi jie moterims sakys, ką jie daro?

—Griekas, smertelnas griekas slėpti nuo kunigo! Juk jau tu esi ne jauna, mirtis jau ne už kalnų. Gal būt, štai ji jau visai arti tavęs ir rytoj gal jau būsi jos glėbyje. Juk nežinai, kada mirsi, nei dienos nei valandos, tik dievas visagalis tą žino! Su kokiomis mintimis, su kokiomis nuodėmėmis tu atsistosi prieš dievą? Kunigui tiesos nepasakei, savo vyrą pražudei? Pagalvok apie tai, sene!

—Kunigėli, kaip gi aš galiu pražudyti savo vyrą?

—Tiktai žinodamas tiesą, visą tiesą, kunigas tegali užstoti už savo avelę. Tik man žinant visą tiesą, galiu pagelbėti. Sakyk man, kas buvo užėję pas tavo vyrą ir kada?

—Kunigėli, kunigėli! — graibstė senelė kunigo rankas, o jis jas už nugaros slėpė. Kas gi tokio, dieve, dangaus karaliene!

—Melski dangaus karalienę, kad ji pasiųstų tau proto,—išdidžiai tarė kunigas ir pakėlė rankas.—Gailėkis ir prisiek!

—Kunigėli, esu griešna, ką jau ir kalbėti? Bet kaip bus su Andrium? Kaip...

—Gailėkis! Gailėkis, kaip per išpažintį! —jau rėkė kunigas, norėdamas įbauginti senelę ir išgauti paslaptį, pasigriebęs į ranką kryžių ir kitą uždėdamas jai ant galvos. —Didžiausius griekus dovanoja viešpats dievas, kas teisingai kunigui juos perduoda.

—Viešpatie, viešpatie,—kartojo senelė, drebėdama, pamačius kryželį, kaip avis pjaunama.

—Kada buvo atėję paskutiniu kartu, na? —kratydamas kryžių, kaip ginklą, kvotė ją kunigas, bet pamatęs Joną, ant jo suriko:—

—Jonai, eik laukan, ar nematai, kad motina spaviedojasi!

Jonas piktai pažiūrėjo ir greitai išėjo.

—Kunigėli, vakar naktį buvo atėję,—kalbėjo negarsiai senelė.

—Kiek? Ir kas toki?

—Kas gi juos žino, kas jie?

—Dievas neatleis griekų, jeigu atvirai visko nepasakysi! Atmink, griešnoji avele, dievas yra visagalis, bet jis nuodėmes dovanoja tik tiems, kurie teisingai ir pilnai jas išpasakoja kunigui, o kas nors mažą dalelę užslepia laike išpažinties, tie negauna griekų atleidimo. Tuos nugrūda į pragarą ant amžių amžinųjų, kur yra verksmas ir dantų griežimas. Na, ar pasakysi?

—Trys buvo atėję.

—O kas jie toki?

—Nežinau, bet apsirengę mainierių drabužiais, taipgi juodi ir veidai paišini, tur būt, jie tiesiai iš kasyklų. Sakė, kad juos mūsų Mikutis atsiuntė...

—Štai kaip, o Mikas kur?

—Nežinau, kunigėli, nežinau. Kaip prieš tikrą dievą, nežinau, nepasakysiu. Kunigėli, prašyk, kad paleistų Andrių.

—Palauk su svietiškais reikalais, jog išpažinties eini. O kur juos paslėpė Andrius?

—Jis jų nepaslėpė.

—Na?—grūmojančiai kunigas pakėlė kryžių.—Ar kur kitur juos išvedė?

—Taip, jis juos kur tai nuvedė ir nežinau ir nemačiau nuo to laiko, nes tai naktį buvo. Užtark žodelį už Andrių.

—Atmink, sene, kad pragare verksmas ir dantų griežimas, o danguje aniolai, archaniolai ir patsai ponas dievas. Pasakyk, kur nuvedė?

Bus daugiau

MENO SKYRIAUS DALIS

Kas Yra Proletarinė Dailė

(Tąsa iš 3-čio pusl.)

jos ir išplaukia išvados, kurias jis daro. Jis persistato sau dalykus sekamai: būk vienkart visos klasės eina prie komunizmo ir kadangi pas jį proletariato diktatūra greičiau miršta, negu tas yra gyvenime, tai ir įvyksta nusmukimas nuo proletarinio pobūdžio prie bendrai žmoniško, prie būsimo komunizmo. Būsimosios komunistinės visuomenės kultūros pobūdis vystosi daug greičiau, negu išsineria iš savo lukšto grynai proletarinė kuryba." Gi Trockis tikrina, kad "tie, kurie kalba apie proletarinę literatūrą (pats savaimi suprantama, kad su literatūra galima paimti ir dailė abelnai—E. B.) rimtai ir kurie iš proletarinės literatūros darosi platformą, tai jie tame klausime protauja buržuaziniai. Buržuazija užkariavo galią ir sutvėrė savo kultūrą; proletariatas paims į savo rankas galią ir jis sutvers proletarinę kultūrą. Bet buržuazija yra klasė turtinga ir todel apšviesta. Buržuazijos kultūra buvo jau pirm to, kaip buržuazija formaliai pasigriebė galią.... Gi proletariatas buržuazinėje visuomenėje—neturtingas ir biedna klasė. Todel savo kultūros sutverti negali."

Ši Trockio išvada dialektiniai 100 nuoš. yra klaidinga. Mes žinome, kad socialiai elementai naujos tvarkos auklėjasi priešingumuose ir jų santikiuose su senais, jų kovoje su anais. Ir todel proletarinė kultūra, ir proletarinė dailė, turi savo elementus, savo gaivalus, savo daigus ir augmenis jau buržuazinėje visuomenėje. Todel tas procesas ir atsilikęs savo augimo tempuose, lyginant su ekonomine ir politine kova, bet už tai jis ir yra būsimojoj stadijoj, užginčyti tą vystymąsi negalima. Jis auga buržuazinėse šalyse, kur proletariato klasė nualinta ir pavergta. Sunkiai, tas tiesa, bet dailė ir kultūra vis auga, ji yra. Faktai tą patvirtina. Argi mes neturime buržuazinėje Vokietijoje Grossą, Keitę, Kolvicą, Piskatą ir eilę proletarinių poetų.

Kas liečia patį laikotarpį proletariato diktatūros, Trockis skaito ji, "kaipo trumpą pereinamąją epochą." Ir į klausimą "ar gali proletariatas per tą laikotarpį sutverti naują kultūrą." atsako: "epochoje diktatūros apie sutvėrimą naujos kultūros, tai yra apie budavojimą didžiu istoriniu maštabu, kalbėti nereikia, nes praeities didžiulė kultūra, kuri pasireiškė, kada atpuls reikalingumas geležinių diktatūros priespaudos priemonių, jau neturės klasinį pobūdį." Trockis mano, kad "proletariato uždaviniai, užkariavusio galią, yra pirmiausiai tame, kad paimti į savo rankas pirmiau jam priklausančią kultūrą, pramonę, mokyklas, išleistuves, spaudą, teatrus ir tt., ir su jos pagelba atidengti sau kelią į "kultūrą". Pagal Trockio teoriją, viskas eina labai paprastai. Per "trumpą laikotarpio epochą" senoji kultūra, senoji dailė, seni teatrai, ką proletariatas paėmė į savo rankas, patys per save, nebūnant klasių kovos, pataps komunistinėmis įstaigomis.

Iš čia reikia padaryti išvadą, kad "proletarinės kultūros ne tiktai nėra, bet ir nebus." Kas del trumpos epochos, mes jau augščiau citavome, atsakydami Trockiui, Bucharino kalbą. Kas del pažvalgos apie negalingumą proletarinės kultūros auklėjimo, vystymc, laikotarpyje proletariato diktatūros, puikiai kalba faktai, ką negali užginčyti ir mūsų klasiniai priešai, nes visiems yra matoma Sovietų Sąjungoje .

Kas liečia Trockio dialektiką, ji ir čionai visai šlubuoja. Juk niekas nestovi ant vietos, viskas vystos, gerinas, keičias ir pakeičia savo pobūdžius istorinėje eisenoje ir augančiuose prieštaravimuose. Stabilizacija senos kultūros, nors ir proletariato rankose, reikštų, tikrumoje, pasukimą visuomeninių-ekonominių sąlygų, prie kurių proletariatas jaugtų į buržuazinę kultūrą, tai yra į klasinį išsigimimą, priešingą komunizmui. Ant kiek tikrumoje tas negalima, ant kiek politinis ir ūkio gyvenimas persibudavoja proletariniai, ant tiek persikeičia ir sehoji dailė, ant tiek ji nugalima ir eina kryptis linkui sudarymo proletarinės dailės, kaipo vienos iš priemonių ir įrankių proletariato klasių kovoje.

Todel, kas liečia proletariato diktatūros laikotarpį, tai reikia kalbėti apie procesą (tame laike) sudarymo klasinės-proletarinės dailės. Jeigu mes prieš klasinę dailę pastatome neklasinę, tai dar tas nereiškia, kad mes neturime vesti kovos prieš buržuazijos klasinę dailę ir kad neklasinė pati savaimi ateis. Ir čia faktai kalba už save. Mes gyvenime matome, kokią pasiutusią kovą veda prieš mus mūsų klasiniai priešai už buržuazinę dailę prieš proletarinę dailę. Tai ir eina klasių kova už dailininką ir už dailę abelnai.

Vertė *D. M. Šolomskas.*

WILKES-BARRE, PA.

Iš Aido Choro Susirinkimo

Aido Choro susirinkimas atsibuvo penktą dieną rugsėjo. Šiame susirinkime buvo apkalbėta daug gerų dalykų kas link choro gerovės. Taipgi buvo apkalbėta, kokį veikalą imti mokintis žiemos sezonui.

Buvo kalbėta apie "Alkį" ir "Inkviziciją". Bet likosi palikta galutinai aptarti laike kitų pamokų, kaip daugiau choristų susipažins su veikalais, tai tuomet nariai priims tą, kuris geriau tiks. Buvo apkalbėta, kad remti Meno Sąjungą visokiais būdais.

Aido Choras turi gerą skaičių narių, kurių tarpe yra labai geras sutikimas. Taipgi narių skaičius vis auga. Šiame susirinkime prisirašė du nauji nariai: A. Dagilius ir Anna Romans. Aidiečiai jau rengiasi prie savo didžiulio metinio koncerto, kuris atsibus vakare prieš "padėkavonės" dieną. Koncertas bus vienoj iš geriausių svetainių šiame mieste. Tai yra Eagles Hall, pačiame centre miesto.

Šis koncertas bus skirtingesnis nuo pirmiau buvusių šiame mieste koncertų. Bus labai įvairi programa, kurios mūs publika nebuvo mačius pirmiau šiame mieste. Todel prašom kitų organizacijų tą vakarą nieko nerengti, bet visiems dalyvauti choro metiniame koncerte. Visi smagiai laiką praleisime ir tuom pačiu sykiu paremsime chorą finansiniai.

Choro Koresp.

NEW HAVEN, CONN.

Mūsų kolonijos progresyviškos organizacijos per keletą metų pasistatę svetainę. Bet nebuvo gana ištekliaus pasidaryti steičių. Tam stokavo pinigų. Tad taip ir laukėme, kol gausime kokią progą.

Pagaliaus atsirado iš draugų tarpo viena draugė, būtent, d. A. Petkienė, kuri paskolino ant labai lengvų išlygų keletą grašių ir galėjome pasistatyti ir steičių.

Draugas J. Didžiunas, gerai žinomas dailydė, taip pat apsiėmė už labai prieinamą kainą padaryti steičių (estradą).

Dabar darbas jau gatavas, svetainė jau su estrada (steičium) ir Namo Bendrovė rengia gražų koncertą ir balių steičiaus atidarymui. Šitas parengimas įvyks rugsėjo 24 dieną.

Šitas koncertas bus vienas iš turtingiausių koncertų. Apie jį daug nerašysiu, lai visi ateis ir patys pamatys.

J. Šukaitis.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "LAISVĘ"

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

PHILADELPHIA, PA.

Lietuvių Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo 9-tos kuopos susirinkimas įvyks pirmadienį, 19 d. rugsėjo (September), Rusų name, 995 N. 5th St. 8 v. v.

Draugai-gės, šis susirinkimas iabai svarbus. Delegatai išduos raportą iš distrikto konferencijos, taipgi turėsime apkalbėti kaip Philadelphijos organizacjos prisidės gelbėjimui dienraščio "Vilnies" nuo užpuolikų ir t. t.

Visų narių privalumas dalyvauti šiame susirinkime ir naujų narių pasistengkite atsivesti.

Sekretorė, **Potienė.**
(222-223)

GREAT NECK, N. Y.

L. D. S. 24-ta kuopa rengia linksmą ir smagų išvažiavimą, kuris įvyks nedėlioj, 18-tą dieną rugsėjo (Sept.), 1932 ant Quin's farmos, Great Neck, N. Y. Prasidės 11 val. ryte ir tęsis iki vėlumos.

Dainuos Choras Pirmyn; bus žaislų, valgių ir minkštų gėrimų. Taipgi bus ir muzikantai. Todėl, draugai ir draugės, visi atsilankykite ant šio parengimo, kad praleist laiką smagiai.

Įžanga veltui.

Užkviečia visus Komisija.

KELRODIS: Važiuojant automobilias nuo stoties, privažiavę Steamboat Rd., važiuokit du blokus, privažiavę kelią sukitės po dešinei, pavažiavę kiek rasite mažą keliuką, ten bus iškaba ir dar pavažiavus bus vieta išvažiavimo.

ELIZABETH, N. J.

Viešas masinis susirinkimas ir diskusijų vakaras "Rinkimų Kampanijos Klausime" įvyks 20 dieną rugsėjo, 8 val. vakare, LDP Kiube, 69 South Park St.; įžanginę prakalbą pasakys draugas Siurba iš Brooklyn, N. Y. Visokių pažvalgų darbininkai esate kviečiami dalyvauti. Šiame susirinkime bus plačiai išaiškinta visų politinių partijų programos. Visi ir visos dalyvaukite.

Elizabetho **Lietkomfrakcija.**
(222—223)

HARTFORD, CONN.

Mother Mary Mooney

Tom Mooney motina ir garsus negrų darbininkų vadas **Richard Moore** kalbės čia rugs. (Sept.) 17, tai šią subatą, Unity Hall, 64 Pratt St., pradžia 8 val. vakare, įžanga 15 centų ypatai. Lietuviai darbininkai skaitlingai dalyvaukite šiose prakalbose.

PHILADELPHIA, PA.

Penktadienį, 16 d. Sept., 8 val. vakare, 1331 N. Franklin St. įvyks labai svarbus visų darb. org. sekretorių susirinkimas, W. Z. Fosterio prakalbų klausimu.

Šeštadienį ir sekmadienį (17 ir 18 d. Sept.) įvyks ILD konferencija, 1208 Tasker St. prasidės 8 val. vakare. Šeštadienio vakare bus ir bankietas delegatų priėmimui, jame galės ir pašaliniai dalyvauti.

Šioj konferencijoj ir bankiete visų delegatų ir susipratusių darbininkų užduotis būtinai dalyvauti.

A. Ramanauskas.

NEWARK, N. J.

LDSA 4, 10 ir 129 kuopos rengia pikniką naudai LDSA Pirmam Apskričiui. Piknikas įvyks nedėlioj, 18 d. rugsėjo 1932, Meadow Grove Park, Division Ave. Cranford, N. J. Pradžia 11 valandą ryte; įžanga ypatai 15c. Jei tą dieną lytų, tai piknikas įvyks pas A. Lutvimą svetainėje, 69 S. Park St. Elizabeth, N. J.

Bus puiki programa, dainuos Elizabetho Bangos Choras, po vadovyste V. Žuko ir Sietyno Choras, iš Newark, N. J. po vadovybe B. Šalinaitės. Newarkiečiams, kas mylėsite važiuot į pikniką, tai busas išeis nuo Jurginės svetainės, 180 New York Ave., pirmą valandą po pietų. Malonėkite kuoskaitlingiausiai dalyvauti piknike.

Širdingai visus kviečia rengėjai.

KELRODIS: Nors pikniko vieta randasi Cranforde, bet ji geriausiai pasiekiami per Garwoodą. Iš New Yorko į Garwood, N. J., reikia važiuoti Central Railroad of N. J. gelžkeliu. Iš Newarko, Elzabetho ir kitur tą vietą (Garwood) galima labai gerai pasiekti busais ir gatvekariais. Nuo Garwoodo gelžkelio stoties reika eiti iki North Ave.; North Avenue eiti vieną "bloką" po dešinei iki Cedar St.; Cedar Streetu eiti iki Brookside Place; Brookside Place'u eiti iki Division Ave. Pačjus po dešinei gerą bloką Division Avenue, 15 minučių kelionė. Čia rasis ir pikniko vieta. Tai bus apie (220-222)

Tel. Porter 3789

DR. JOHN REPSHIS (Repšys)

LIETUVIS GYDYTOJAS

278 Harvard St., kampas Inman St., arti Central Skvėro, CAMBRIDGE, MASS.

OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9 vakare

Nedėliomis ir šventadieniais: 10-12 ryte

Philadelphia

ROUND TRIP 3.75

HOURLY EXPRESS SERVICE One Way 2.00

BALTIMORE	$4.00
BOSTON	3.00
WASHINGTON	4.75
RICHMOND	7.50
PITTSBURGH	8.06
DETROIT	13.50
CHICAGO	17.00
ALBANY and TROY	4.00
ROUND TRIP	5.00

KAINOS ROUND TRIPSU

Labai Smarkiai Nužemintos

NEVIN BUS DEPOT

111 W. 31st St., CHickering 4-1600

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKOS

Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur dabartiniu laiku.

A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas

8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., DETROIT, MICH.

CONNECTICUT LIETUVIŲ DARBININKŲ KOMUNISTINĖS SPAUDOS NAUDAI

IŠVAŽIAVIMAS

RENGIA DARBININKIŠKŲ ORGANIZACIJŲ KETVIRI APSKRIČIAI CONNECTICUT VALSTIJOJ

Nedėlioje, 18 Rugsėjo (September), 1932

CHARTER OAK PARK,
WEST HARTFORD, CONN.
PRADŽIA 10 VALANDĄ RYTE

Brooklyno Aido Choro Merginų Sekstetas

PROGRAMA ĮVAIRI, DIDELĖ

1. Šokiai tęsis per dieną. Šokiams grieš Symphony Orchestra.

2. KALBĖTOJAI: A. Tutenis, jaunuolis. Išgirsite, kaip jaunas pionierius energingai ir gabiai kalba. Tėvai turėtų imti pavyzdį, kaip vaikus išauklėti. Atsiveskite savo vaikus, lai mato ir išgirsta jie.

3. A. Bimba, kalbės apie darbininkų spaudą, apie sekančius prezidentinius rinkimus, apie ex-kareivių kovas, apie sekantį bedarbių ir ex-kareivių maršavimą į Washingtoną gruodžio mėnesį ir apie tai, ko gali sulaukti darbininkai sekančią žiemą.

4. Chorų dainos su orchestrų griežimais.

5. Rusų Jaunų darbininkų Stygų Orchestra iš Waterbury, Conn., iš apie 20 ypatų, skambins ant stygų rusiškus melodingus kayalkus ir po tam sykiu skambins ant stygų ir dainuos, kas padarys klausytojams malonų įspūdį.

6. Bitininkas, L. Končius, iš Abington, Mass., demonstruos su bitėmis; jis jas išleisdamas iš bičių avilio ir vėl sušaukdamas, kaip jos laipioja po kūną, bet niekam negilia. Jis yra gavęs pirmas dovanas bičių kontestuose.

7. TĖMYKITE: Šis svarbiausias visiems dalykas: Bus iš Sovietų Sąjungos, Kaukazo šaltinių, mineraliniai vandenys, vadinami: Borjom ir Narzan. Čia tų gamtinių, mineralinių ir garsių po visą pasaulį ir sveikatai taip brangių vandenų, galės gauti kas tik panorės, už labai prieinamą kainą. Pirmiau tik turčiai galėjo jais naudotis.

8. Aido Choro garsusis Merginų Sekstetas iš Brooklyno, dainuos revoliucines dainas.

Gali kas tikėti, ar netikėti, bet šiame piknike tūkstančiai svieto bus. Turime žinių, kad iš visos Naujosios Anglijos mūsų spaudos rėmėjai bus. Visi iš Brooklyn, N. Y. "laisviečiai" žada būti. Iš New Jersey valstijos svečių organizuojasi būti mašinomis ir busais iš Mass. valstijos.

Bukit ir jūs, ir kitam pasakykite. Jum už tai bus dėkingi, kad sueisite daug metų nematytų draugų, giminių.

Dar pirmas toks parengimas šioje Connecticut valstijos sostinės apielinkėje.

Nepaisant lietus, sniegas ar pagada—išvažiavimas įvyks. Čia yra daug pastogių del tūkstančių žmonių; o šokiams svetainė didelė.

PIKNIKO KOMISIJA.

KAIP SURASTI CHARTER OAK PARKĄ: Atvažiavę iš kitų valstijų ir miestų į Hartford, Conn., paklauskite bile žmogaus, kur Charter Oak Parkas. Vsi tą parką žino. Šis parkas yra gana garsus. Čia būna valstijų fėrai ir kitoki dideli visoki parengimai.

Gerą DUONA valgyt reikalingiausia kiekvienam. Kas nori but sveiku ir stipriu, tai valgykit SCHOLES BAKING, Keptuvės DUONA. Mūsų miltai geri, duona visuomet sviežia vežam į štorus ir stubas, visoj aplinkei Brooklyno ir New Yorko. Siunčiam per pačtą ir į kitus miestus. V. LUKOŠEVIČIA, Savininkas.

SCHOLES BAKING, INC.

PURE RYE BREAD, ROLLS & CAKES

10 SCHOLES STREET

BROOKLYN, N. Y. Phone STAGG 9645

VIETINĖS ŽINIOS

Socialistam Tarnaujanti Policija Aerštuoja ir Spardo Darbininkus, Pikietus prieš Baltą Šovinizmą

NEW YORK.—Pikietuojama yra radio stotis WEVD, kurią valdo socialistai. Ją pikietuoja baltieji ir negrai darbininkai, protestuodami prieš socialistų partiją už jos baltąjį šovinizmą. Ketvirtadienio pikiete prie viešbučio Claridge dalyvavo virš šimtas įvairių tautų darbininkų; mat, tame viešbutyje yra socialistų radio stotis.

Kada tūli balti kostumeriai to viešbučio užprotestavo prieš negrų važiavimą tais pačiais eleveiteriais su baltaisiais, socialistų vadai palaikė baltųjų pusę ir "perkalbėjo" negrus, savo stoties kalbėtojus ir artistus, važinėt augštyn ir žemyn tiktai tavoriniais eleveiteriais. Baltieji gi socialistai ir jų prieteliai profesoriai ir kiti buržujiniai inteligentai kėlėsi ir keliasi į radio stotį poniškais pasažyriniais eleveiteriais.

Policija ir čia darbuojasi, kaip socialistų patronai, ir jau areštavo du pikietninkus, komunistų kandidatus šiuose rinkimuose. Policmanas suspardė vieną chinietį darbininką pikietuotoją. Tūlo buržuazinio laikraščio reporteris paprašė policmaną, kad parodytų, kaip policija kovoja prieš "raudonuosius"; ir policmanas užsimojo buože vienam pikietuotojui į galvą, taip kad reporteris galėtų nutraukti judamąjį tos scenos paveikslą. Taip policija didžiuojasi savo mušeikiškais darbais, betarnaudama socialfašistams, baltiesiems šovinistams.

Prigėrė Du Vaikai

NEW YORK.—Prigėrė du vaikai, vienas 9 m. ir kitas 9-nių, East Rivėje, verpetingoje vietoje, vadinamoje "Pragaro Vartais". Po "Observation" laivo eksplozijai, kur žuvo virš 70 darbininkų, trys vaikai buvo pasirinkę laivo lentų, pasidarę plautą ir nuplaukę tolokai nuo krašto. Pagriebė juos verpetas, ir vaikai atsidūrė smarkiam vandens sukuryje. Vieną vandens pakilimas išmetė į kraštą, o du jo draugai žuvo.

Nesvietiškai Didelės Parankos Streikieriams

NEW YORK.—Streikams daugėjant, yra reikalaujama beprotiškai didelių parankų už areštuojamus streikierius-pikietininkus. Aštuoni maliavotojų streiko pikietininkai Skaler Construction Co., suimti už gengsterių nuvijimą, buvo laikomi po $5,000 parankos kiekvienas. Paranką parūpino Tarptautinis Darbininkų Apsigynimas, kuris vedą jų bylą.

Šunim Užpjudė Mergaitę

JAMAICA.—Areštuota ir po $500 kaucijos laikoma Emma Gropp, kad užsiundė savo šunį, kuris ir apkramtė vieną 7 metų mergaitę

Anglija Paleisianti Gandhi Numirti Savo Namuose

LONDON.—Anglijos valdžia paskelbė, kad kaip greitai Gandhi paskelbs badо streiką "iki mirties", taip greitai jis bus paleistas iš kalėjimo. Lai jis nusimarinsiąs badu namie, o ne kalėjime.

Sovietų Žibalas Plaukia Kanadon ir Erzina Ponus

Labai susirūpino Amerikos buržuazija. Paskelbta, kad Kanadon, į Montrealą, pribuvo laivas su Sovietų Sąjungos neapdirbtu žibalu. Toliau pasirodė, kad tas žibalas tapo nupirktas per Amerikos kapitalisto Mellono alumino kompaniją, kuri turi fabrikus Kanadoje. Tai bus apsimainymas produktais tarpe Sovietų Sąjungos ir Mellono kompanijos. Sakoma, kad sutartis liečia produktus milijono dolerių vertės. Žibalas būsiąs sunaudojamas Kanadoje. Mellonas parduoda aluminą Sovietams daug pigiau, negu jo kaina yra Amerikoj ir Kanadoje. O tas tik parodo kompeticiją tarpe kapitalistų ir kai kurių troškimą pradėti biznį su Sovietų Sąjunga, nes prie to juos verčia krizis.

Legiono Konferencija už Bonus ir Prieš Prohibiciją

PORTLAND, Ore.—Amerikos Legiono konvencija 1,167 balsais prieš 109 nubalsavo už bonus. Visi bonų priešai tapo nušvilpti. Už bonus pasirodė didesnė dauguma, negu buvo spėta. O pernykštėj konvencijoj dauguma atmetė bonų atmokėjimo reikalavimą. Taip pat legionieriai priėmė rezoliuciją prieš prohibiciją, prieš pripažinimą Sovietų Sąjungos ir t. t.

SUKILO, BALIAVOJO IR PAKLIUVO

SANTIAGO, Chile.—Valdžia suėmė generolą Benitez ir jo visą orlaivių skvadroną. Kelios dienos atgal Benitez padėjo nuversti Davilą ir paskelbti diktatorium generolą Blanche. Bet tuojaus sukilo prieš Blanche, užgrobė visą orlaivio skvadroną ir leidosi į šiaurius ruošti sukilimą prieš naują valdžią. Viso buvo 30 orlaivių, apie 50 oficierių ir apie tiek orlavininkų. Nulėkė į Ovalle, nusileido, išsikasė tranšėjas ir pradėjo baliavoti (gerti ir šokti), apvaikščiodami savo pasisekimą. Bet čia juos užklupo valdžios spėkos ir visus iš baliaus nugabeno į kalėjimą, orlaivius konfiskavo. Taip ir pasibaigė ta "revoliucija."

"Darbininkų Žodis"

Kanados lietuviai revoliuciniai darbininkai greitai pradės leisti mėnesinį laikraštuką, vardu "Darbininkų Žodis." Iniciatyva šio taip labai svarbaus laikraščio, priklauso Toronto draugams.

Toronto draugai pasiėmė labai atsakomingą ir reikalingą darbą. "Darbininkų Žodis" bus pirmas lietuvių darbininkų revoliucinis laikraštis Kanadoje.

Dabar klausimas, ar Toronto draugai sugebės išleisti, palaikyti ir praplėsti šio laikraščio cirkuliaciją, kad jisai pasiektų lietuvius darbininkus visuose Kanados kampuose. Revoliucinis darbininkų laikraštis turi pasiekti darbininkus miestuose, miesteliuose, farmose, kaimuose ir visur, kur tik yra darbininkų. Galima drąsiai pasakyti, kad jie pajėgs.

Šitas laikraštis bus tuom, kuom yra Jungtinėse Valstijose "Laisvė" ir "Vilnis." Tie laikraščiai pasiekia ir Kanados darbininkus, bet nedidelį skaičių. Vietinis laikraštis galės geriau ir daugiau darbininkų pasiekti.

Reikia pasakyti, kad mūsų darbas jau pavėluotas, nes imigracija masiniai į Kanadą prasidėjo 1926 metais. Mes turėjome jau pradėti šį darbą šeši metai atgal. Gi mes pradėjome tik porą metų atgal tuo darbu rūpintis. Ir čia, reikia pasakyti, dabartinis renegatas, Leonas Pruseika, tą darbą sutrukdė. Jisai, galima sakyti, uždraudė važiuoti dabartiniam sklokininkui Stankūnui ir mūsų draugei Menkeliuniutei važiuoti į Kanadą su maršrutu revoliucinio laikraščio naudai. Vienok jau visos kliūtys nugalėtos. Laikraštis greitai pasirodys.

Dabar svarbiausia, tai finansinė parama. Paklausus draugų, kaip jie stovi finansiniai, gavau atsakymą, kad draugai iš Toronto, Montrealo, Winnipego, Windsoro, Timminso, Kapusteimo ir kitų provincijų jau gausiai parėmė, bet tai dar vis negana.

Draugai, šita parama reikalinga organizuoti ne tik Kanadoj, bet mes laukiame paramos ir iš Jungtinių Valstijų. Mes remiame visas Jungtinių Valstijų kovas, tad ir tie draugai turi mus paremti. Mūsų pradžia darbo yra labai sunki.

Mes laukiame paramos iš Jungtinių Valstijų organizacijų ir pavienių draugų. Kuri kolonija arba organizacija bus pirmutinė su aukomis "Darbininkų Žodžiui?"

Aukas, daugrai ir draugės, reikia siųsti sekamai: K. Pempė, 157 Gore Vale St., Toronto, Canada.

Laikai yra blogi, daugelis darbininkų nedirba. Kapitalizmo krizis liečia visus. Tokiame laike yra labai sunku gauti aukų ir pradėti leisti laikraštis. Bet mes, draugai, turime gerai žinoti, kad šiame laike ir **yra labai svarbu darbininkai organizuoti** ir rišti į vieną kovingą organizaciją. Todel mes turime daugiau pasišvęsti darbui už darbininkų pasiliuosavimą ir organizavimą.

V. Ivanauskas.

MILŽINIŠKAS KONCERTAS

RENGIA AIDO CHORAS SU K. MENKELIUNIŪTE BENDRAI

Nedėlioje, 2-rą Dieną Spalių - October, 1932

LABOR LYCEUM SVETAINĖJE,

949 WILLOUGHBY AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Įžanga į Koncertą $1.00 ir 75c Ypatai

Vien tik į Šokius 50 Centų

DRG. K. MENKELIUNIŪTĖ, Dramatiškas Sopranas

Salė Atdara 3:30 Val. po Pietų

Koncertas Prasidės Lygiai 4:30 Valandą

Šokiai Prasidės 7:30 Val. Vakare

Dainuos LOUIS BARBARIA, Garsus Tenoras Italas

DRAUGAI IR DRAUGĖS! Tai jau ir garsusis koncertas, kurį rengia bendromis spėkomis **Aido Choras** po vadovyste d. B. Šalinaitės ir tik parvykusi iš Italijos **drg. K. Menkeliunūtė**, kuri ten virš per du metus laiko specializavosi dailės srityje. Šiame koncerte **d. K. Menkeliunūtė** pasirodys tuomi, ką ji įgijo Italijoj.

Šis koncertas kartu bus ir **apvaikščiojimas Aido Choro 20 metų gyvavimo.** Todel, Choras prisiruoš ir su geriausiomis dainomis. Šio koncerto programa bus geriausia iš visų pirmiau buvusių. Dalyvaus **Sietyno Choras** iš Newark; dainuos **Aido Choro pagarsėjęs Merginų Sekstetas.** Pasirodys su naujomis dainomis **d. Kavaliauskaitė**, soprano solo, ir daugelis kitų. Po koncertinės programos bus šokiai prie geros orkestros iki vėlumos. Nei vienas ir nei viena nepraleiskite progos, dalyvaukite šiame koncerte, nes kito tokio nebus.

Drg. Klimiūtė, dainuos solo su Choru.

Širdingai Kviečia Aido Choras ir K. Menkeliuniūtė.

Ant Šių Stočių Galite Gauti "Laisvę" Philadelphia, Pa.

604 Race St.
S. E. 6th & Callowhill
6th & Noble Streets
3rd & Noble Streets
5th & Fairmount
7th & Green
7th & Parrish
7th & Poplar
3179 Richmond
259 South 6th
3rd & Lombard
N. E. Front & South
2nd & South
726 South 3rd
3rd & Catharine
923 South 3rd
1215 South 2nd
Franklin & Vine

Lietuvos Darbininkų ir Kaimo Biednuomenės Dvisavaitinis Laikraštis (su paveikslais)

"BALSAS"

Duoda daug žinių iš Lietuvos darbininkų ir kaimo biednuomenės gyvenimo ir fašistų darbų. Kiekvienas Amerikos darbininkas ir darbininkė privalo užsisakyt "Balsą."

Adresas užsisakyt "Balsą: Tilsit Pr., Memelstr. 26, "Balso" Redakcija, Max Laborius. Germany.

Kas užsisako "Balsą," tas tuom pat remia Lietuvos darbininkų spaudą ir padeda jų kovai prieš fašistų valdžią.

"BALSO" KAINA AMERIKOJE:

Metams	$1.50
Šešiems mėnesiams	.80
Pavienio num. kaina	.05

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius

Pennsylvania ir New Jersey valstijose

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs sekančiu antrašu:

1439 South 2nd Street
PHILADELPHIA, PA.
Telefonai: Bell—Oregon 5136
Keystone—Main 1417

14 STEBINANČIŲ DIENŲ 14

SOVIETŲ SĄJUNGOJE

MATYKITE LAPKRIČIO 7-TOS APVAIKŠČIOJIMĄ

PENKIOLIKOS M. SUKAKTUVIŲ RUSIJOS REVOLIUCIJOS

$215.00 ir Augščiau

Pilnoje World Tourists, Inc. vadovybėje, įimant: Leningrad-Moskow, Ivanovos Vosnesenk ir po kolektyves farmas

IŠPLAUKIMAS SPALIŲ-OCTOBER 20-tą DIENĄ

Laivais: BREMEN--STUTTGART

Į šitą touru įeina moderniška trečios klesos per Atlantiką pasažieriams komfortiškuose kambarėliuose (cabins) su įtaisytu vandeniu, 3 kartai valgio per dieną kelyje ir Sovietų Sąjungoje, miegami kambariai, išaiškinimai matomų dalykų ir įstaigų ir Sovietų viza ant 30 dienų.

TRUMPESNĖS TOUROS KAINUOJA TIK

$185.00

WORLD TOURISTS, INC.,
175 Fifth Avenue, New York City.
TEL.: Algonquin 4-6656-7-8

NORTH GERMAN LLOYD

VARPAS BAKERIES, Inc

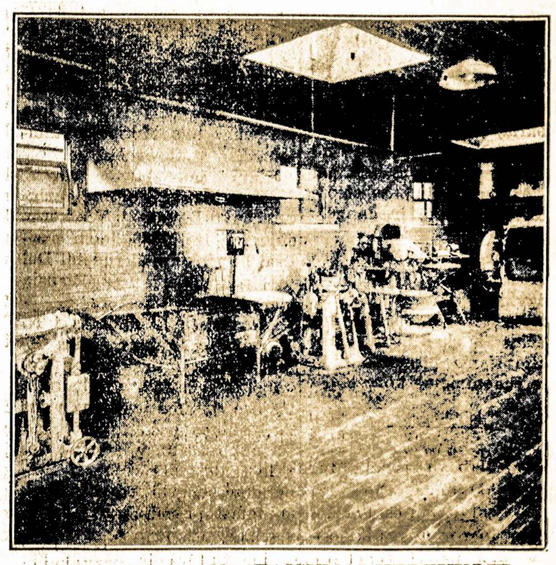

MODERNIŠKIAUSI ĮTAISYMAI KEPTUVĖJE
38--40 Stagg Street, Brooklyn, N. Y.
A. M. Balchunas, Savininkas Tel., Stagg 2-5978

SERGANČIŲ VYRŲ IR MOTERŲ CHRONIŠKOS LIGOS GYDOMOS

Odos ir Nervų Ligos, Abelnas Nusilpimas, Ligos skilvio, Žarnų ir Mėšlažarnės, taip pat Plaučių ir Plaučinių Dūdų ir kitos bendrosios ligos Vyrų ir Moterų yra pasekmingai gydomis pasitikimais, naujoviškais, moksliškais būdais. Mano kainos yra nebrangios ir galima del išsimokėjimo patenkinančiai susirokuoti. Gydyme naudojama X-Spinduliai, Kraujo Tyrimai ir Chemiški Egzaminavimai.

Veltui Patarimai ir Ištyrimai

DR. ZINS 110 EAST 16th ST. N. Y.

Kasdien—9 A. M. iki 8 P. M.
Nedėliom—9 A. M. iki 4 P. M.
Kalba Lietuviškai
Įsikūręs 25 Metai

VIETINĖS ŽINIOS

Rytoj Lietuvių Darbininkių Didelis Piknikas

Lietuvių Darbininkių Susivienijimo Amerikoj trys kuopos rengia didžiulį pikniką su chorų dainomis ir kitais smagumais, rytoj, sekmadienį, rugsėjo 18 d., Meadow Grove Parke (Vaičionio darže), Cranforde, N. J. Brooklyniečiai ir visos plačios apygardos lietuviai darbininkai ir darbininkės privalo paremti tą pramogą, gausingai į ją suvažiuodami. Pikniko pelnas finansiniam sustiprinimui draugių moterų apskričio; apskritys gi, kaip ir visas Liet. Darbininkių Susivienijimas Amerikoj, varo naudingą darbą visam darbininkiškam judėjimui.

Piknikui vieta graži; apart dainų, muzikos programos ir žaidimų, bus šokiai. Užkandžių ir sveikų gėrimų niekam nepritruks. Piknike reikėtų būti 11 bei 12 val. Vėluoti neapsimoka, nes dabar jau diena žymiai trumpesnė ir vėliau į vakarą gali pasidaryti pervėsu.

Kaip parankiausiai nuvažiuot į pikniką, buvo smulkmeniškai nurodyta dviejuose pereituose "Laisvės" numeriuose.

Įdomauja Aido ir Menkeliūniūtės Koncertu

Brooklyniečiai ir apielinkės lietuviai darbininkiški žmonės pusėtinai žingeidauja Aido Choro ir Konstancijos Menkeliūniūtės koncertu. Aidas visuomet patiekia gerus koncertus, o dabar daugelis yra dar pasiilgę Menkeliūniūtės, kuri po sugrįžimo iš Italijos dar nėra viešai dainavus. Įdomauja žmonės, kokį progresą jinai padarė per dvejus metus lavinimosi Italijoj.

Tas bendras Aido ir Menkeliūniūtės kencertas įvyks spalių (October) 2 d., sekmadienį, 4:30 val., Brooklyno Labor Lyceum, 949 Willoughby Ave..

Programos išpildyme dalyvaus K. Menkeliūniūtė, Louis Barbaria, tenoras; Sietyno Choras iš Newarko, Aido Choras, vadovaujami B. Šalinaitės; Aido Merginų Sekstetas, L. Kavaliauskaitė ir daugelis kitų.

Po koncerto bus šokiai prie geros orkestros.

Įsigykite tikietus išanksto "Laisvės" raštinėje arba pas aidiečius ir skaitlingai dalyvaukite šiame pirmame dideliame rudeniniame koncerte.

M. D.

"Observation" Vežė Dinamitą

NEW YORK. — Yra nurodymų, kad laivu "Observation" buvo gabenamas ir dinamitas, ne tik kad laivo boileriai buvo kiauri. Taigi veikliausiai prie laivo eksplozijos bus prisidėjęs ir dinamitas. Iš vandens išgriebta jau 71 lavonas darbininkų, žuvusių per tą eksploziją. Jų skaičius galės pasiekti 74, o gal dar daugiau.

Kunigo Sūnus Plėšikas

NEW YORK.—Protestonų kunigo sūnus, John Evans, kuris kitaip vadinasi Earl Shelton, tapo nuteistas 10 metų kalėti už bandymą su revolveriu apiplėšti vieną vaistinę. Jis jau pirmiau buvo penkis metus sėdėjęs kalėjime už plėšimus.

Pradeda Protaut ir Maspetho Biznierėliai

Nesenai tai buvo, kad mažne kiekvienas amerikonas krautuvininkėlis pasakydavo, "bolševikai nažino, ko jie nori". Dabar net tokiame atsilikusiame Maspethe dažnai girdėt kas kita. Užeinu, pav., penktadienį į vieną krautuvėlę. Kalbas amerikonas savininkas su vienu amerikonu kostumeriu apie bonus ex-kareiviams; džiaugiasi, kad ex-kareivių Amerikonų Legionas nutarė reikalaut greito išmokėjimo bonų veteranams; ir sako, tai padarė komunistai, kurie pirmi pradėjo "kikinti" valdžią; legionieriai pamatė, kad komunistų reikalavimas teisingas, ir padarė nutarimą; o kai jau milionai legionierių išsijudins, tuomet "o boy, o boy!"

Kostumeris pritaria krautuvininkėliui tuo klausimu; o pastarasis ima lyg ir prakalbą sakyt; aš, girdi, mažai žinau apie komunistus, bet kas dabar iškovoja aštuonių valandų darbo dieną, penkių valandų darbo savaitę? Komunistinės unijos. Kas priverčia miesto valdžią duot bent kokią pašalpą bedarbiams? Komunistai ir radikalai. Aš jums šakysiu: jeigu ne komunistai, tai būtų dar blogiau, nekaip dabar yra.

Iš sykio man buvo lyg stebėtina tatai girdėti nuo konservatyviško biznierėlio, dargi kataliko, kuris tebelanko bažnyčią. Bet tuojaus galvon dinktelėjo, kad baisusis krizis, kapitalizmo krikimas yra galingas revoliucionizuotojas visų pirma proletarų, bet žymia dalim ir pusproletarių.

K. Rep.

Rinkimų Reikalais

NEW YORK.—Iš pradžios majoras McKee darė manevrus, būk jis nepriklausysiąs nuo demokratų mašinos Tammany Hall. Bet praeitą ketvirtadienį jis pareiškė, kad eina su Tammany Hall ir ima įsakymus nuo McCooye, tammaniečių vado Brooklyne.

Kaip jau buvo minėta, McKee, likęs majoru po rezignavimui Džimio Walkerio, stengiasi ir toliaus juom pasilikti be rinkimų šį rudenį. Del to jis kreipėsi į augščiausią vietinį teismą.

Komunistų kandidatas į N. Y. valstijos gubernatorius Israel Amter pareiškia, jog Komunistų Partija reikalauja majoro rinkimų ir ragina visus darbininkus pasidarbuoti, kad surinkt reikalingą piliečių parašų skaičių drg. Wm. L. Pattersonui, negrui darbininkui, komunistų kandidatui į majorus. Sykiu yra primenama, kad McKee nėra neikiek geresnis už Walkerį, kas liečia bedarbių šelpimą, o jų dabar New Yorke yra 1,160,000.

Į Darbininkių Rinkiminę Konferenciją Šiandie

NEW YORK.—Šiandie 2 val. atsidaro moterų darbininkių pirm-rinkiminė konferencija, Irving Plaza svetainėje, 15th St. ir Irving Place, New Yorke. Yra šaukiami dalyvauti ir kiti darbininkai ir darbininkės, kad ir neatstovaujanti jokios organizacijos. Konferencijoj kalbės Israel Amter, komunistų kandidatas į gubernatorius, ir Wm. L. Patterson, kandidatas į miesto majorus.

Į Masinį Mitingą Šį Vakarą ant Kampo Union Ave. ir Grand St.

Šiandie 7:30 val. didelis susirinkimas, atvirame ore, lietuvių apgyventoj vietoj, ant kampo Grand St. ir Union Ave. Tai bus masinis mitingas su prakalbomis apie rinkimų klausimus ir kitus kiekvienam svarbius dalykus. Kalbės du (ar daugiau) geri kalbėtojai; išaiškins įvairių partijų nusistatymą linkui bedarbių šelpimo, linkui išmokėjimo bonų ex-kareiviams, apie Amerikos rengimąsi imperialistiniam karui ir kitus opiausius klausimus. Visa tai įdomu žinot kožnam lietuviui darbininkui, kuomet jau net fašistų kontroliuojamas Amerikonų Legionas spardosi prieš Hooverio giltinišką valdžią. Bus gvildenama ir vietiniai klausimai, kaip kad miesto majoro rinkimas, su vietiniais reikalavimais ūmios pašalpos bedarbiams, ir kokiais būdais galima ją išgauti.

Šis mitingas ruošiamas daugiausia lietuvių darbininkų organizacijų. Jo rengėjais yra Liet. Komunistinių Balsuotojų Kliubas, Tarptautinio Darb. Apsigynimo 17-ta kuopa, Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 1-ma kuopa, lietuvių moterų Darbininkių Susivienijimo Amerikoj 1-ma kuopa ir dvi Kom. Partijos kuopelės.

Visi darbininkai ir darbininkės yra šaukiami ir raginami į šį svarbų priešrinkiminį prakalbų mitingą.

Rengėjai.

Eastnewyorkiečiams ir Richmondhilliečiams

Tūlų kliūčių delei East New Yorko kuopų išvažiavimas šį nedėldienį neįvyks.

World-Telegram Darbininkam vėl Nukirto Algas

NEW YORK.—Buržuazijos "laisvas" dienraštis World-Telegram pakartotinai rašė, kad mokėjimas darbininkams augštų algų greičiausiai išjudintų fabrikus darban ir sugrąžintų gerovę. Bet pats World-Telegram jau antrą sykį nukirto algas savo darbininkams. Šeši mėnesiai atgal buvo 10 procentų nukapota algos gaunantiems mažiau kaip po $40 į savaitę; dabar gi nukirta 10 nuošimčių algos visiems.

30 Dienų Kalėjimo už "Meilumą"

BROOKLYN.—Tūlas John Petuna, važiuojant gražiai stenografei Sarai Malon rytais į darbą, vis pataikydavo į tą patį gatvekarį, gretindavosi prie jos ir, norėdamas prisimeilinti, pasekdavo ją iki pat raštinės. Sulig jos skundo policijai, Petuna tapo areštuotas ir nuteistas 30 dienų kalėjiman.

Taksai ant Pasilinksminimų Darbininkams

NEW YORK. — Metropolitan Operos tikietus valdžia paliuosuoja nuo taksų, sako, kad opera yra "lavinimosi dalykas". Bet į operą eiti tegali beveik vieni tik buržujai; darbininkams perbrangu. Taigi valdžia paliuosuoja nuo taksų buržujus. Bet tikietai judamųjų paveikslų ir šiaip įvairių teatrų apdėti mokesčiais į valdžios iždą. Į tuos teatrus daugiau atsilanko darbininkai. Tad ir pasilinksminimo mokesčių našta užkraunama ant darbininkų.

"Siūtkeisyj" Pamestas 2 Dienų Kūdikis

NEW YORK.—Matomai, kokis bedarbis paliko dviejų dienų kūdikį, įdėtą į pigų "siutkeisį", eleveiteryj (keltuve), 500 E. 20th St. Kūdikis paimtas į Bellevue ligoninę.

Suvažiavimas Del Komunistų "Sužiūrėjimo"

NEW YORK.—Užvakar atsidarė suvažiavimas ypatingos reakcinės organizacijos. Tai National Identification Asociacijos delegatai suvažiavo išvien su Washingtono valdžios agentais ir New Yorko policijos kriukiais išdirbt planus delei sužiūrėjimo visų komunistų ir kitų kovojančių darbininkų. Asociacijos pirmininkas Charles Sheraton įrodinėja, kad reikia nutraukt pirštų antspaudus visų komunistinių darbininkų ir, suprantama, nufotografuot ir suregistruot visus revoliucinius darbo žmones. Svarstoma tik tai, kaip sekmingiau varyt už tai agitaciją ir propagandą, idant būtų išleista tam tyčia įstatymai. Vienas Hooverio "teisingumo" ministerijos agentas tvirtino, kad už kokių dešimties metų tatai būsią įvykdyta.

Rakandų Darbininkai Meta Darbo Fedaraciją

BROOKLYN.— Streikieriai Rockford rakandų apmušimo kompanijos, 511 Flushing Ave., atsimetė nuo Amerikos Darbo Federacijos ir prisidėjo prie kairiosios Industrinės Rakandų Darbininkų Unijos. Jie pareiškė, kad federaciniai vadai buvo pardavikai ir parsidavėliai.

Industrinė Unija taipgi vadovauja Ideal Chair kompanijos darbininkų streikui, Grand ir Garrison Ave., Maspethe, ir Diamond Matrasų kompanijos streikieriams, 4410 Third Ave.

Tik Dvi Savaitės Beliko Piliečių Parašams Rinkti

Komunistinis Bendro Fronto Rinkimų Komitetas ragina į greitą darbą visus, rinkti piliečių parašus komunistų kandidatui į New Yorko majorus, drg. Wm. L. Pattersonui. Laiko tėra tik dvi savaitės. Brooklyniečiai, vakarais nueikite į vietinį Workers Centrą, 61 Graham Ave.; gaukite reikalingas blankas ir leiskitės rinkti parašų Kom Partijos kandidatui į majorus. Matote, kaip McKee atsiliepia į bedarbių reikalavimus; iš esmės jis pasirodė nei kiek negeresnis už ex-majorą Walkerį. Mūsų veiklumas politinėj kovoj daug prisidės prie išgavimo bedarbiams reikiamos pašalpos.

(*Daugiau Vietos Žinių 5 pusl.*)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA

Ant South 3rd Street, N. 377, 3-jų agštų su sklepu mūrinis namas, 3-jų šeimynų, kiekvienai šeimynai maudynė. Norime jūsų pasiūlymą kainos.

Ant South 4th Stree, N. 94, 3-jų augštų su sklepu namas, dviem šeimynom su trim maudynėm. Norime jūsų pasiūlymą kainos.

Union Avenue, dviejų šeimynų mūrins namas, 12 kambarių, dvi maudynės. Norime jūsų pasiūlymą kainos.

Scholes Street, N.72, 4rių augštų, 8 šeimynų, 5 kambariai kiekvienai šeimynai. Norime jūsų pasiūlymą kainos.

Thos. E. Rogers,
629 Grand St., Brokklyn, N. Y.
Stagg 2-3947.

PARSIDUODA

Parsiduoda restaurantas labai geroje ir puikioje vietoje, dabartiniame laike biznis labai geras ir galima puikų gyvenimą daryti, kuris supranta biznį. Yra vėliausios mados įtaisymai. Taigi kam toks biznis būtų reikalingas, kreipkitės po šiuo antrašu:

853 3rd Ave. So. Brooklyn, N. Y. kampas 31 Gatvės. Telefonas South 8-8719.

(221-226)

PARSIDUODA

Parsiduoda groserně arba reikalingas pusininkas (partneris). Gerai išdirbta biznio vieta per daugelį metų. Kaina žema. Taipgi pusininkui lengvos sąlygos. Atsišaukite: 171 Perry St., arti West St. New York City.

(221-226)

GEORGE NOBILETTI

Pianistas ir Mokytojas, Mokytojauja Nuo 1921 Autorizuotas ir Certifikuotas per NEW YORK UNIVERSITY

Kaipo Piano Mokytojas Pradės Eiti Muzikos Mokinimo

Pareigas po

Rugsėjo (Sept.) 15-tos

Lekcijas Duoda Savo Studijose ir Mokinių Namuose Jam pagelbsti Miss Ruth Antpusat

STUDIJŲ ANTRAŠAI

1763 Cropsey Avenue
Tel. Bensonhurst 6-6631
929 Broadway
Tel. Pulasky 5-1538
981 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. Jefferson 3-6993

Telefonas: Stagg 2-9105

DR. A. PETRIKA
PETRICK
221 S. 4th St., Brooklyn, N.Y.
X-SPINDULIŲ DIAGNOZA
GAZO ANESTETIKA
VALANDOS:
Nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare.
Pėnktadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

VOKIETYS SPECIALISTAS
Kraujo, odos, šlapinimos ir gimdymo organų
DR. M. FILURIN
215 E. 12th St.
Tarp 2nd ir 3rd Aves
NEW YORKE
Valandos nuo 10 iki 1
Nuo 4 iki 8
Nedėliom nuo 10 iki 2
Odos ligos gydomos su X-ray ir patinusias gyslas įčirškinimais

NAMŲ SAVININKAMS GERIAUSIA PROGA

Norintieji budavotis namus, ar turintieji namus ir esant reikalui taisyti: perbudavoti frontus, padauginti ar pertvarkyti kambarius, sudėti naujus langus arba laiptus (skadus), norint pleisteriuoti ir maliavoti, matykite:

JUOZĄ MICKŪNĄ
56 Stagg St., Apt. 26 Brooklyn, N.Y., arba pasiklauskit "Laisvės" ofise

Stato Naujus Mūrinius ir Medinius Namus, Puikiausios Architektūros

Tai geriausias meisteris tarpe lietuvių. Kuriems tik Mickūnas yra naujus namus budavojęs, taisęs senus, pleisteriavęs, ar maliavojęs, visi jį rekomenduos, kaipo gerą ir už pigiai patarnaujantį budavotoją

LORIMER RESTAURANT
LIETUVIŲ VALGYKLA
Visokių Rušių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonišku Stilium
SYKĮ ATSILANKĘ PERSITIKRINSIT
Pabandykite!
SAVININKAI MARČIUKAI
417 Lorimer Street, "Laisvės" Name
BROOKLYN, N. Y.

MOT. LAUKUS, Fotografas
214 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 6-4614
Geriausia Studija Brooklyne.
Ateikit Persitikrint.

NOTARY PUBLIC — TEL. STAGG 2-5043

MATHEW P. BALLAS INC.
(BIELAUSKAS)
GRABORIUS
UNDERTAKERS AND EMBALMERS
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

MŪSŲ ĮSTAIGA ATLIEKA SEKANČIUS DARBUS: MIRUSIUS PARVEŽAM IŠ VISŲ ŠALIŲ, IR IŠ ČIA PASIUNČIAM Į KUR KAM REIKIA. TURIM PRIVATIŠKĄ PIRMĄJAI PAGALBAI AMBULANSINĮ AUTOMOBILIŲ, KURIUO PATARNAUJAM NUVEŽTI Į LIGONINĘ IR PARVEŽTI. TURIM MOTERĮ MIRUSIOMS MOTERIMS PRIŽIŪRĖTI. DUODAM GRAŽIĄ VIETĄ SAVO MYLIMUOSIUS PAŠARVOTI DOVANAI.

VISAIS TAIS REIKALAIS KREIPKITĖS Į MUS, O MES KUOGERIAUSIAI PATARNAUSIM.

MŪSŲ RAŠTINĖ ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ. MŪSŲ TELEFONAS NIEKAD NEMIEGA.

KRAUJO SPECIALISTAS
Gydau ūmias ir chroniškas vyrų ir moterų ligas kraujo ir odos.
Padarau ištyrimą kraujo ir šlapumo.
DR. MEER
156 W. 44th St., Room 302
New York, N. Y.
Valandos Priėmimo:
Ryte nuo 10 iki 1, Po pietų nuo 3 iki 9 val. vakare
Sekmadieniais nuo 11 ryto iki 1 po pietų
Telefonas Lackawanna 4-2180

JONAS STOKES
Fotografas

Šiuomi pranešu savo kostumeriams, kad perkėliau savo studiją naujon vieton, po numeriu 512 Marion St., kamp. Broadway, Chauncey Street stotis Brooklyn, N. Y. Naujoj vietoj studija daug geriau įrengta, todel paveikslai padaromi kuopuikiausiai.

JONAS STOKES
512 Marion St., kampas Broadway
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Dickens 2-1182

Kojų Nesveikumai

Vokietys Specialistas
Garankščiuotos kraujagyslės, niežinti ekzyma, kojų skauduliai ir skausmingi kojų sutinimai, paeinanti nuo gyslų įdegimo, yra gydomi be operacijų
DR. O. MEYER
208 West 54th St.
New York City
Valandos: 2 iki 6, Seredomis ir Subatomis 11 iki 1, 2 iki 6,
Apart Nedėldienių

Telephone, Evergreen 6-5810
J. GARŠVA
Graborius
UNDERTAKER
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.

Telephone, Stagg 2-4409
A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(UNDERTAKER)

402 Metropolitan Avenue
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

SKAITYKIT, PLATINKIT "LAISVĘ."

DĖKAVOJU PACIENTAMS

Aš dėkavoju visiems draugams už jų kreipimasi prie manęs del mano profesijos patarnavimo jų sveikatai praeityje ir aš pasižadu taip pat ateityje patarnauti jiems savo profesijos srityje, kaip aš tarnavau per 28 metus.

DR H. MENDLOWITZ
2220 AVENUE J BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare
Telefonas, Midwood 8-6261